

tidligere miljøminister kalder miljøkampen, altså krig mod regeringen på miljøområdet.

Det er altså ikke mig, der graver grøfter, det er ikke mig, der taler om miljøkrig, det er ikke mig, der taler om konfrontation på miljøområdet, og det er ikke mig, der opfordrer de grønne organisationer til at svine regeringen til sammen med oppositionen her i Folketinget og til at kæmpe mod regeringen – overhovedet ikke! Tværtimod har jeg ved flere lejligheder sagt: Skal vi ikke få et bredt samarbejde? Kunne vi ikke finde ud af et bredt samarbejde på miljøområdet? Men hvad har Socialdemokraterne sagt? Nej, det vil vi ikke, vi vil ikke være med i noget, for vi vil bruge miljøet til at markere uenighed med regeringen og med Venstre. Det er jo et politisk valg, men så skal man da ikke stå her i salen og sige: Er vi ikke enige om en hel masse? Jo, det kunne vi blive, men det afhænger af Socialdemokraternes modenhed.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Venstres ordfører må jo gøre op med sig selv, hvad det er for en debat, vi skal i gang med nu. Men med hensyn til det brede samarbejde, som Venstres ordfører siger han har strakt hånden frem til, kan jeg sige om bl.a. lige præcis det, vi diskuterer i dag, altså returpantsystemet, og lige præcis det, regeringen lavede i tirsdags, at her har vi ikke hørt noget som helst – intet, intet – fra regeringen og Venstres ordfører om, at der kunne laves en fælles aftale.

Til gengæld sagde hr. Vesselbo i sin første kommentar til fru Inger Bierbaum, at det med de tekniske vanskeligheder kunne han ikke tage sig af, for det var et politisk valg, at man ikke ville have de emballager med i den tidligere regerings tid. Hvis det argument skal følges til dørs, må det også betyde, at det er et politisk valg, regeringen foretager nu, når den ikke vil have plastemballagen med. Kan hr. Eyvind Vesselbo bekræfte det?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Nu er det jo sådan, at jeg har konstateret, at hr. Torben Hansen har siddet her og lyttet til debatten, og jeg går også ud fra, at hr. Torben Hansen ligesom har forstået, hvad det er, der er blevet sagt.

Det, jeg har sagt, er, at det selvfølgelig ikke er et politisk valg – jo, det er et politisk valg ud fra

de argumenter, vi har fået fra de eksperter, der har givet os råd, det er rigtigt, men vi har ikke bare gjort det ud i luften og sagt: Nu har vi fået en masse kommentarer osv., og så har vi truffet nogle politiske valg. Næh, vi har fået en rådgivning af nogle eksperter, som vi har lyttet til og derefter taget en politisk beslutning ud fra de råd, vi fik, og hvis det er det, hr. Torben Hansen gerne vil have, vi skal bekræfte, er det rigtigt.

Formanden:

Tak til hr. Eyvind Vesselbo. Miljøministeren.

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg vil gerne starte behandlingen af de fire beslutningsforslag med at slå fast, at det er regeringens helt klare politik ...

Formanden:

Nej, vent; vi skal først lige være færdige med det her. Jeg troede, miljøministeren ønskede ordet til det, vi behandler nu, undskyld.

Men så må jeg konstatere, at der ikke er flere, der ønsker ordet til beslutningsforslag B 36 og B 93.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslagene overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslagene til folketingsbeslutning henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 67:

Forslag til folketingsbeslutning om fordobling af pesticidafgiften.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Line Barfod (EL).
(Fremsat 25/11 2003).

Sammen med denne sag foretoges:

11) Første behandling af beslutningsforslag nr.**B 69:****Forslag til folketingsbeslutning om sprøjtefrie beskyttelseszoner omkring almene vandforsyningsanlæg.**Af Keld Albrechtsen (EL) og Line Barfod (EL).
(Fremsat 25/11 2003).**12) Første behandling af beslutningsforslag nr.****B 70:****Forslag til folketingsbeslutning om etablering af sprøjtefrie randzoner langs haver, naturarealer, vandløb og søer.**Af Keld Albrechtsen (EL) og Line Barfod (EL).
(Fremsat 25/11 2003).**13) Første behandling af beslutningsforslag nr.****B 71:****Forslag til folketingsbeslutning om at indføre forbud mod anvendelse af glyfosat om foråret.**Af Keld Albrechtsen (EL) og Line Barfod (EL).
(Fremsat 25/11 2003).

Forslagene sættes til forhandling.

Forhandling

Kl. 18.45

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg vil gerne starte behandlingen af de fire beslutningsforslag med at slå fast, at det er regeringens helt klare politik, at de negative effekter af pesticidanvendelse skal minimeres så meget som praktisk muligt. Jeg er derfor meget glad for, at Dansk Folkeparti, Kristendemokraterne og regeringen i oktober 2003 kunne indgå en aftale om pesticidplan 2004-2009. Denne plan er et vigtigt værktøj for at nå regeringens målsætning om en minimering af sundhedsmæssige og miljømæssige effekter af pesticidanvendelsen.

Regeringen prioriterer beskyttelse af grundvandet meget højt. Det er en af vores vigtigste ressourcer, og vi skal også i fremtiden kunne basere drikkevandsforsyningen på urensat grundvand.

De to hovedhjørnestene i regeringens pesticidpolitik er en restriktiv godkendelsesordning og en nedsættelse af pesticidforbruget.

Pesticider skal ikke udvaskes i grundvandet i uacceptable koncentrationer, dvs. i koncentrationer over den grænseværdi, der er fastsat i EU's drikkevandsdirektiv. Som en ekstra sikring af

godkendelsesordningen er der afsat midler til at videreføre det såkaldte varslingsystem, hvor man under feltforhold undersøger, om godkendte pesticider mod forventning har en uacceptabel udvaskning.

De hidtidige resultater for varslingsystemet har vist, at godkendelsesordningen er effektiv. Af de 24 pesticider, der foreløbig er undersøgt, er der alene for to pesticider påvist problemer med udvaskning til grundvandet, og i begge tilfælde har Miljøstyrelsen grebet ind.

En yderligere sikring af grundvandet kan opnås ved at udpege områder, hvor der er størst risiko for udvaskning af pesticider. Dermed får de ansvarlige myndigheder mulighed for at indgå dyrkningsaftaler med landmænd for at minimere udvaskningen til grundvandet. Et projekt om etablering af det faglige grundlag for udpegning af sådanne områder på sandjorder er ved at blive afrapporteret.

I pesticidplanen er der endvidere fokuseret på punktkilder. Der vil blive gennemført en rådgivning for den enkelte landbrugsbedrift med henblik på at informere om, hvordan belastningen af punktkilder kan reduceres, og der vil blive fastsat nærmere regler for påfyldning af pesticider og vask af sprøjteudstyr.

Vort langsigtede mål er at udvikle dyrkningsstrategier, som nedsætter landbrugets afhængighed af pesticider, så anvendelsen i størst muligt omfang minimeres. Et middel til at minimere anvendelsen af pesticider er Fødevarerministeriets ordning om miljøbetinget arealtilskud, det tidligere økologiske arealtilskud, hvorefter der kan opnås støtte til drift af arealer uden brug af pesticider og med et nedsat gødningsforbrug, dvs. at arealerne enten dyrkes som økologiske eller efter samme retningslinjer som økologiske arealer, uden at der stilles krav om en autorisation som økolog.

Pesticidplanen indeholder også initiativer vedrørende nedsættelse af pesticidbelastningen i gartneri og frugtavl, det offentliges anvendelse af pesticider samt en indsats for at reducere privates brug af pesticider.

Der er i pesticidplan 2004-2009 afsat i alt 144,7 mio. kr. over de næste 6 år til planens mange initiativer til nedsættelse af pesticidforbruget, grundvandsbeskyttelse, forsknings- og udviklingsaktiviteter m.v., og desuden er der under Fødevarerministeriet afsat betydelige midler til ordningen om miljøbetinget arealtilskud og dermed udvidelse af det landbrugsareal, der dyrkes pesticidfrit.

Med den nye pesticidplan er der etableret et solidt grundlag for den fremtidige indsats for at nedsætte forbruget af pesticider og for at beskytte miljø og sundhed.

Regeringen vil undersøge muligheden for en provenuneutral omlægning af afgiften, så den i højere grad er baseret på midlernes miljøeffekter, men jeg er ikke enig med forslagsstillerne i, at der er behov for at hæve, endside fordoble pesticidafgiften med henblik på at finansiere beskyttelse af grundvandet og fremme omlægning til økologisk jordbrug.

Regeringen kan derfor ikke støtte beslutningsforslag nr. B 67.

Med B 69 foreslås, at der indføres sprøjtefri zoner på 300 m omkring indvindingsboringer på alle almene vandværker. Beslutningsforslagene har tidligere været fremsat i Folketinget, ligesom spørgsmålet om sprøjtefri zoner har været diskuteret i et samråd den 27. februar 2003, og ved den lejlighed gav jeg udtryk for, at spørgsmålet burde undersøges nøjere. Jeg nedsatte derfor en arbejdsgruppe med deltagelse fra Miljøstyrelsen, GEUS og vandværkernes foreninger, som skulle foretage en nærmere vurdering af effekten af sådanne zoner.

Arbejdsgruppen har nu afsluttet sit arbejde med et notat, som jeg netop har oversendt til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Det er arbejdsgruppens vurdering, at der ikke ud fra faglige kriterier kan peges på en fast størrelse for sprøjtefri zoner. Den konkrete størrelse og udformning af eventuelle beskyttelseszoner afhænger af lokale forhold og må derfor fastlægges efter en konkret risikovurdering. Elementer i en sådan risikovurdering vil være dels en vurdering af sandsynligheden for en forureningshændelse, dels en vurdering af konsekvenserne ved en eventuel forurening.

Kl. 18.50

Alt andet lige vil etableringen af sprøjtefri zoner derfor være mere oplagt omkring de indvindingsboringer, som vanskeligt kan erstattes. Det vil typisk kunne være tilfældet for de boringer, som er beliggende i områder, hvor behovet for vand er stort i forhold til vandressourcens størrelse.

På baggrund af arbejdsgruppens vurdering mener jeg, at en fast grænse på f.eks. 300 m, som beslutningsforslaget lægger op til, ikke vil være hensigtsmæssig. Men sprøjtefri zoner kan, hvis de fastlægges efter de lokale forhold og behov, være et blandt flere instrumenter, der kan anvendes i arbejdet for at beskytte grundvandet.

På baggrund af arbejdsgruppens notat har jeg derfor besluttet, at muligheden for at etablere sprøjtefri zoner efter en konkret risikovurdering bør vurderes med henblik på at undersøge, hvorledes beskyttelsen af grundvandet kan forbedres.

Jeg har derfor nu bedt Miljøstyrelsen om at fremsende arbejdsgruppens notat til Fødevareministeriet, Dansk Landbrug, de kommunale organisationer og de grønne organisationer med henblik på at indhente alle yderligere relevante synspunkter vedrørende etablering af sprøjtefri zoner. På baggrund af de modtagne svar vil jeg vende tilbage til Folketinget vedrørende den endelige løsning.

På den baggrund kan regeringen ikke støtte beslutningsforslaget.

Med B 70 foreslås sprøjtefri randzoner langs haver, naturarealer, vandløb og søer. Pesticidplanen indeholder en målsætning om, at der skal udlægges 25.000 ha sprøjtefri zoner langs målsatte vandløb og søer. Planen bygger på Bichel-udvalgets analyser, konklusioner og anbefalinger, som hele Tinget tilsluttede sig under en forespørgselsdebat tilbage i maj 1999.

Bichel-udvalget anbefalede etablering af 10-12 m sprøjtefri randzoner ind mod våde naturområder og pegede eksplicit på målsatte vandløb og søer. Bichel-udvalget anbefalede ikke specifikt sprøjtefri zoner langs private haver og øvrige naturområder. Pesticidplanen indeholder derfor alene en målsætning for sprøjtefri randzoner langs målsatte vandløb og søer, og udlægningen vil løbende blive fulgt gennem planperioden ved årlige statusrapporter.

Endvidere giver godkendelsesordningen allerede nu muligheder for at fastlægge sprøjteafstand til vandløb og søer. Det sker i de konkrete afgørelser, hvor der på grund af en risikovurdering af effekterne på flora og faunaen fastlægges sprøjteafstande. Disse sprøjteafstande kan gå fra 2 m til 50 m.

Af evalueringen af pesticidhandlingsplan II fremgår, at der ikke er rapporteret et stort antal sager om afdrift til private haver eller andre naturarealer. Men jeg forstår godt, at de berørte haveejere er utilfredse, når det sker. Jeg er derfor meget tilfreds med, at landbruget gennem de seneste år har gennemført en informationskampagne over for landmændene. Kampagnen giver hver oplysning om nogle konkrete tiltag, som enkelte landmænd kan benytte for at undgå vinddrift.

Jeg finder, at det er den rette vej at gå, da det efter min opfattelse vil være forkert at straffe de mange ansvarlige landmænd, fordi nogle få landmænd opfører sig uansvarligt. Jeg tror ikke, at en fornyelse af sprøjtecertifikaterne vil hindre den uansvarlige opførsel hos disse landmænd. Endvidere vil et lovkrav om sprøjtefrie zoner op til private haver eller naturarealer formodes at kunne udløse et betydeligt krav om kompensati-on fra erhvervet, da udbyttet i disse sprøjtefrie zoner jo vil falde. Og endelig har private borgere mulighed for at indlede privat søgsmål mod de få uansvarlige landmænd, der ikke sikrer sig mod vinddrift af pesticider til private haver.

På den baggrund agter regeringen at stemme imod beslutningsforslaget.

Så er det beslutningsforslag nr. B 71, hvor det anbefales for det første at indføre et forbud imod anvendelse af glyfosat om foråret, der svarer til den foreslåede restriktion vedrørende efterårsanvendelsen. Der argumenteres bl.a. med, at samme forhold omkring grundvandsdannelse, temperatur osv. kan gøre sig gældende om foråret.

Jeg har i forlængelse af min orientering af Miljø- og Planlægningsudvalget om Miljøstyrelsens fornyede vurdering af glyfosat besvaret en række spørgsmål fra udvalget. Her er der bl.a. også fokuseret på, hvorvidt forårsanvendelsen skal omfattes af en restriktion. Jeg kan henvise forslagsstillerne til mit svar af 15. juli 2003 på spørgsmål 444, almindelig del, bilag 1155, til udvalget og her blot referere konklusionen.

Efter Miljøstyrelsens faglige vurdering er der så store forskelle i forårs- og efterårsanvendelsen, at den udvaskning over grænseværdierne, der via varslingsystemet er dokumenteret vedrørende efterårsanvendelsen, ikke vurderes at gøre sig gældende om foråret. Og det er altså Miljøstyrelsens faglige vurdering. Der er således ikke et fagligt grundlag for at gribe ind over for forårsanvendelsen.

I beslutningsforslaget foreslås det for det andet, at restriktionen om efteråret tillige skal omfatte anvendelse i forbindelse med produktion af juletræer og pyntegrønt, idet det nærmere er undersøgt, om denne anvendelse giver anledning til en uacceptabel udvaskning. Der henvises her til forsigtighedsprincippet. Også her kan jeg henvise til mit svar på et af de spørgsmål, Miljøudvalget har stillet i forlængelse af Miljøstyrens fornyede vurdering.

Kl. 18.55

Det fremgår af svaret af 18. juni 2003 på spørgsmål 395, almindelig del, bilag 1058, bl.a., at der med udgangspunkt i reglerne i kemikalie-loven alene gribes ind over for de anvendelser af glyfosat, hvor der er påvist en udvaskning over grænseværdien, eller hvor der må formodes at ske en sådan.

Forsigtighedsprincippet indgår i disse vurderinger, idet der efter loven ikke kræves sikkerhed for, at der sker en forurening, men alene kræves en formodning. Da de dyrkningsmæssige forhold vedrørende produktion af juletræer og pyntegrønt er markant anderledes, end det er undersøgt i varslingsystemet, er det Miljøstyrelsens vurdering, at denne problematik skal undersøges nærmere, før det er dokumenteret, om der må formodes at ske en udvaskning over grænseværdien til det øverste grundvand ved denne anvendelse. Herved er vi efter min mening tilstrækkelig forsigtige.

Endelig foreslås det for det tredje at forbyde anvendelsen af glyfosat før høst for at modvirke rester af glyfosat i korn og mel. Her peges der på, at undersøgelser har påvist glyfosatrester i visse afgrøder. Glyfosat er godkendt til anvendelse i korn med en sprøjtefrist på 10 dage før høst. Denne frist er netop sat med henblik på at sikre, at den EU-fastsatte grænseværdi for rest-koncentrationer af glyfosat ikke overskrides.

Når sprøjtefristen overholdes, opstår der derfor ikke sundhedsmæssige problemer, og de undersøgelser, som forslagsstillerne refererer, bekræfter netop, at grænseværdierne overholdes. Alt i alt kan regeringen ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag.

Samlet set finder jeg, at regeringen gennem alle de tiltag, der er nævnt i dag, har givet et solidt fundament for at beskytte miljø og sundhed mod negative effekter af pesticidanvendelsen, samtidig med at vi ikke påfører samfundet unødvendige omkostninger ved at gennemføre tiltag, der ikke giver sikkerhed for en væsentlig forbedring af miljøet.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil naturligvis vende tilbage vedrørende de enkelte forslag, men her blot et principielt spørgsmål, og det er:

Når ministeren f.eks. nu erkender, at det faktisk er nødvendigt med randzoner, måske ikke i alle de tilfælde, Enhedslisten har peget på, men i nogle tilfælde, og ministeren også erkender, at en omlægning af afgiften kan blive nødvendig,

måske ikke helt på den måde, Enhedslisten har foreslået, men alligevel, hvorfor vil ministeren så ikke forhandle med oppositionen om de her spørgsmål?

Nu er der fremlagt nogle forslag, og ministeren har lavet en aftale, som han også selv henviste til, med regeringen og Dansk Folkeparti og Kristeligt Folkeparti, men ministeren har ikke villet drøfte den og forhandle den med os andre med henblik på at undersøge, om det var muligt at lave en fælles pesticidhandlingsplan, som måske endda hele Folketinget kunne stå bag.

Det synes jeg er noget mærkeligt noget. Derfor vil jeg godt spørge ministeren, når han nu selv erkender, at der er problemer i det, vi har foreslået her, som der skal gøres noget ved, om han så ikke kunne indbyde alle partier til at drøfte en pesticidhandlingsplan.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Desuagtet at det jo ikke var vores oplevelse før i tiden, at det var den måde, man lavede pesticidplanen på, så vil jeg da gerne sige, at jeg synes, hr. Keld Albrechtsens tilbud er ganske udmærket. Når vi sådan hører på, hvad der bliver sagt om regeringen og regeringens miljøpolitik, så synes vi ikke, at man sender signaler om, at man gerne vil ind i en debat, og at man kan se nogle konstruktive muligheder.

Men det er jo aldrig for sent at komme ind i den debat, og derfor vil jeg da gerne sige til hr. Keld Albrechtsen, at det vil jeg tage til mig, og jeg vil derfor selvfølgelig sørge for, at hr. Keld Albrechtsen bliver inviteret til de næste forhandlinger, vi skal i gang med. De starter jo allerede i næste uge, hvor vi skal til at diskutere vandmiljøplan III, og der synes jeg da, det er helt naturligt. Så må vi se, hvad der kan komme ud af det.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det forstår jeg så på den måde, at ministeren hermed siger, at de problemer, der er med pesticidforureningen, også kan tages ind og drøftes i forbindelse med de generelle vandmiljøforhandlinger. Men det må jo så også betyde, at regeringen må være indstillet på at rokke sig i forhold til den aftale, som er indgået med Dansk Folkeparti og Kristeligt Folkeparti, og som efter vores opfattelse ikke i tilstrækkelig grad løser pesticidproblemet.

Det tager jeg som en tilkendegivelse, og jeg er da glad for, at ministeren, selv om jeg kunne høre, at ministeren trods fristelsen til nu at tage en historisk diskussion op om alt, hvad den tidligere regering ikke havde lavet, så alligevel modstod – han var lige ved at snuble i det – men modstod den fristelse og gik over til at kigge lidt fremad.

Det vil jeg gerne sige tak for. Og hvis jeg har forstået det rigtigt, så pesticidproblemerne kan bringes ind i den samlede vurdering, så vil jeg gerne takke for svaret.

Kl. 19.00

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Lad mig kun sige til hr. Keld Albrechtsen, at hvis hr. Keld Albrechtsen altid hørte godt efter, så ville han stedse høre, hvilken fremadrettet miljøpolitik regeringen står for.

Nu tror jeg ikke, det ville ligne hr. Keld Albrechtsen at tage imod direktiver om, hvad han kan bringe op i forhandlinger, jeg har jo haft fornøjelsen trods alt et par gange, men når jeg sagde, at hr. Keld Albrechtsen og Enhedslisten vil blive inviteret til vandmiljøplan III, så er det selvfølgelig for at diskutere de forhold, vi skal diskutere dér. Den pesticidhandlingsplan, jeg har indgået på regeringens vegne med de fire partier, står selvfølgelig til troende.

Jeg kan jo ikke i dag sige, om hr. Keld Albrechtsen kan fremføre noget under vandmiljøplan III-forhandlingerne, som vil få de fire partier til at synes, at det er noget, som de burde kigge på, og som kan synes fornuftigt. Man skal aldrig udelukke noget. Men jeg står ved den plan, som vi fire partier har lavet sammen.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Det er bare et enkelt principielt spørgsmål om beskyttelsen af vandindvindingspladserne. Mener ministeren, at det er landbruget, der skal betale omkostningerne ved at hindre forureningen af vores fælles drikkevand, eller mener ministeren, at det er borgerne, der skal gøre det?

Det er jo den helt principielle diskussion, vi har. Landbruget kan betale enten via erstatningsfri regulering, ved at bruge dele af pesticidafgiften, eventuelt en øget pesticidafgift, til at kompensere de landmænd, der bliver ramt, eller på en tredje måde. Borgerne betaler i dag, fordi vandværkerne har hjemmel til at opkræve pen-

ge hos brugerne til at kompensere landmændene.

Så det helt principielle er: Mener ministeren, at den beskyttelse, der skal ske af vores drikkevand, skal betales af landbruget, der forurener, eller af borgerne, der bare er udsat for forurenin-gen?

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt): Rapporten har jo – det vil jeg godt lige svare på først, så skal jeg nok tage det sidste – klart sagt, at det ikke er den måde, man skal gøre det på. Man skal ikke have 300 m fra borerne for alle, man skal individuelt vurdere dem.

Der må jeg bare sige til hr. Jørn Jespersen om, hvem der skal betale den del af det, at skal man fortsætte den linje, der er blevet lagt – og jeg går ud fra, at det må være af hele Folketinget, det er i hvert fald sket, og jeg kan ikke erindre, hvornår det er blevet indført – så er det jo sådan i dag, at når man f.eks. laver 10 m i radius rundt omkring borerne, så er det noget, man får erstatning for.

Hvis man udvider det område, hvad skulle så gøre, at man pludselig sagde, at det var endnu mere påkrævet at udvide, så derfor skulle man ikke betale erstatning? Det ligger næsten i en lige forlængelse af den måde, man har gjort det på.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg nævnte ikke 300 m. Jeg har hele tiden i denne her debat sagt, at jeg synes, det var spændende at få svar på, hvordan man lavede den geografiske afstand. Jeg kan se i den rapport, der er kommet nu, at man lægger op til, at det skal vurderes individuelt. Det kan vi så diskutere om vi skal give mulighed for. Det synes jeg ville være en god idé.

Det, jeg spurgte om, var helt principielt, hvad ministeren mente om, hvem der skal finansiere en sådan beskyttelse, hvad enten det så i det konkrete tilfælde er 200 m eller 500 m, om det var landbruget eller borgerne. Jeg forstod på ministerens svar, at fordi det i dag er sådan, at det er borgerne, der betaler for at stoppe landbrugets forurening, så mener ministeren også, at det skal fortsætte på den måde. Er det ikke rigtigt forstået?

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg synes gerne, man kan tage en debat om de her ting og sige, hvordan man forholder sig, når man kommer til de enkelte tilfælde. Men det er klart, at sådan som jeg oplever reglerne er i dag, er det sådan, at når man pålægger nogen en ændret brug af de her ting på en sådan måde som her, så sker det mod erstatning.

Hvis nogen kan fremføre nogen synspunkter, som godtgør, at det bør ændres, så tager vi debatten, men som forudsætning starter jeg med, at sådan er spillereglerne, og at det er dem, vi spiller efter.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Nu sagde ministeren i et af sine svar til hr. Keld Albrechtsen, at der var tale om en fremadrettet miljøpolitik fra regeringens side, og det gælder vel så sandsynligvis også ministerens holdning til pesticidplanen.

I forbindelse med det sådan fremadrettede kan ministeren så ikke bekræfte, at bl.a. DANVA, som er sammenslutningen af danske vandværker, hårdt har kritiseret den pesticidplan, som regeringen har lavet i oktober?

De har selv stillet forslag om 20 punkter, der kunne komme med ind i planen, som overhovedet ikke er med. DANVA har kritiseret den. Kan ministeren ikke bekræfte det? Og kan ministeren ikke også bekræfte, at i den kritik ligger, at de ikke mener, at der er et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau for det danske grundvand i regeringens pesticidplan?

Kl. 19.05

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg tror, hr. Torben Hansen sikkert har god erfaring med, også da han selv i den tidligere regering fik lov til at fremlægge sine forslag, at det ikke er ualmindeligt, at der kommer reaktioner, ellers kan man sagtens få fat i dem. Jeg tror, at det gælder pesticidhandlingsplan I og pesticidhandlingsplan II.

Jeg synes da faktisk, at man i stedet for skal rose de organisationer, som puster den til enhver tid siddende regering i nakken ved at foreslå, hvilke ting de gerne vil have gennemført. Det er da en ærlig sag at sige som DANVA, som jo i den grad skal kæmpe for drikkevandet, i øvrigt sammen med regeringen, for vi prioriterer det også højt, og det er jeg sikker på at mange

flere gør. Så det er da kun i orden, at man anfører nogle ting, man kunne ønske sig.

Men jeg må bare sige, at når jeg kigger på den, så kan jeg jo se, hvor fremadrettet den er. Så kan jeg jo se, sammenlignet med hvad vi kom fra, og det, vi nu skal frem til, at den er meget fremadrettet og ambitiøs. Det er sådan set bare det, jeg siger.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Jeg synes i lighed med mange andre, at det også er utrolig vigtigt, at man får reaktioner fra berørte interesseorganisationer. Det er meget muligt, at ministeren kan se, at det her er fremadrettet, men gør det ikke indtryk, at den organisation, som organiserer vandværkerne, den organisation, som sikrer danskerne rent drikkevand, de, der har ekspertisen inden for det her, siger, at det altså ikke er fremadrettet?

Hvad får ministeren til at tro, at ministeren er klogere end eksperterne på det her område, der sidder med det til daglig? De siger jo netop, at det her ikke er fremadrettet.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg underkender ikke DANVA's eksperter. Jeg vil bare sige, at en af de gode ting, der er mange, men en af de absolut gode ting ved at være minister, er jo, at jeg har dem siddende lige ved siden af mig.

Når man ser på, hvad der findes af eksperter på det her i Miljøstyrelsen, så kan jeg love hr. Torben Hansen for, at de ved noget om de her ting. De har jo siddet sammen om den her pesticidhandlingsplan, og de har selvfølgelig også rådgivet. Må jeg ikke nævne: rådgivning 33 mio. kr., pesticidforskning 33 mio. kr., zooneringsprojekt 10 mio. kr., varslingsystemet 48 mio. kr., økologikontrol 11 mio. kr., restkoncentrationer i fødevarer 6 mio. kr., nedsættelse af pesticid anvendelse på det offentlige område 1,8 mio. kr. osv.

Jeg nævner alle de elementer over de her 6 år, som alt i alt udgør 145 mio. kr., og som gør noget ekstraordinært på hele det område omkring pesticider. Jo, jeg værdsætter DANVA, jo, jeg værdsætter deres eksperter, og jeg kan forsikre hr. Torben Hansen for, at jeg i høj grad også værdsætter dem, jeg har i Miljøstyrelsen, og jeg synes, de ved en masse om tingene. Om de er bedre eller ej, skal jeg lade andre afgøre, jeg ved bare, at jeg er yderst godt tilfreds.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Inger Støjberg som ordfører.

Inger Støjberg (V):

Jeg vil gerne takke forslagsstillerne for at have fremsat de her fire beslutningsforslag. Emnerne er relevante og vigtige, og det er derfor godt, at vi får en debat om dem, men jeg må desværre sige, at indholdet i forslagene jo er ganske useriøst og udokumenteret.

I Venstre vil vi gerne diskutere reelle miljøproblemer og muligheder for, hvordan vi bedst, mest sagligt og økonomisk holdbart løser disse. Derfor er det også ærgerligt, at de her fire forslag er fremstillet, som de er. De er et udtryk for udokumenteret hysteri, hvis eneste hensigt er at skræmme befolkningen.

I beslutningsforslag nr. B 69 foreslås det at oprette en 300-meter-beskyttelseszone omkring vandforsyningsanlæggene. Hvis det var sådan, at Enhedslisten virkelig havde villet miljøet og den danske befolkning det godt, så var det her forslag aldrig nogen sinde blevet fremsat. 300-meter-beskyttelseszoner løser intet problem, absolut intet. Den 300-meter-beskyttelseszone er foreslået for at undgå pesticidrester via de såkaldte vandårer, som trænger ned til drikkevandet, problemet er blot, at en sådan 300-meterzone ikke nødvendigvis vil gavne drikkevandet. Ingen kender nemlig de enkelte vandårers beliggenhed og da slet ikke de enkelte vandårers længder. Vandårer kan jo være fra få meter til flere kilometer lange.

Miljøministeren sagde i sin tale, at det udvalgsarbejde, der har været i gang på området, er færdiggjort, og at der peges på fra sagkundskabens side, at det netop ikke er muligt at fastsætte en bestemt størrelse på beskyttelseszoner, men at det er de lokale forhold, der alene skal afgøre det.

Forslaget om at indføre denne her 300-meter-beskyttelseszone omkring vandboringer er derfor helt uden saglig og faglig baggrund og blot en vildledning for at give befolkningen falsk trykthed.

Kl. 19.10

Beslutningsforslag nr. B 71, der bl.a. omhandler et forbud mod glyfosat om foråret, er endnu et eksempel på, at der bare sprøjtes forslag ud, som ikke har det store fodfæste i virkeligheden verden. Umiddelbart kunne man jo godt sige, at forslaget lyder forholdsvis tilløkkende, hvis det ikke var sådan, at der ikke var nogen faglige be- læg for ændringerne.

Miljøstyrelsen vurderer netop, at de forhold, der gør sig gældende om efteråret, hvilket jo netop betød et indgreb her for et halvt års tid siden, ikke gør sig gældende om foråret. De resterende ideer i beslutningsforslaget gør sig hver især overflødige, netop fordi der også her mangler saglig dokumentation.

Beslutningsforslag nr. B 70, der er et forslag om at indføre sprøjtefrie randzoner langs haver, naturarealer, vandløb og søer, kan på mange måder også umiddelbart virke sympatisk. I Venstre mener vi dog bare ikke, at det er den her metode, der skal benyttes. Vi mener tværtimod, at det er langt vigtigere, at vi i pesticidplanen har en målsætning om, at der skal udlægges 25.000 ha sprøjtefrie zoner langs vandløb og søer, en målsætning, der jo i øvrigt hviler på de anbefalinger, som Bichel-udvalget i sin tid gav.

Samtidig med dette er det også sådan, at landbruget selv er opmærksom på problemet, når det gælder de private haver. Landbruget har nemlig gennemført en informationskampagne om emnet, hvilket helt uden tvivl får landmændene til at overveje, hvilke muligheder de har for at skåne naboerne bedst muligt.

Jeg må også sige, at jeg er lidt overrasket over, at beslutningsforslag nr. B 67 overhovedet har set dagens lys. Brugen af pesticider er reguleret af pesticidhandlingsplanen. Det er en aftale, hvor de berørte parter forpligtes til f.eks. at overholde en fastsat behandlingshyppighed. Der er jo som bekendt lige her for kort tid indgået en ny aftale, og det skete på baggrund af, at den tidligere aftale var blevet fuldt og helt overholdt.

Det, at landets landmænd har overholdt aftalen, resulterer nu så i, at Enhedslisten fremsætter et forslag om at fordoble afgifterne på pesticider. Altså på den ene side overholdes en aftale, på den anden side straffes de, der til punkt og prikke har gjort, som de skulle, med, at man fordobler afgifterne.

Ja, undskyld mig, men på mig virker det altså temmelig virkelighedsfjernt. Det vil faktisk svare til, at hvis 1.000 mennesker kørte i en bybus, og der kom penge ind for alle de 1.000 billetter, der skulle være solgt, ja, så ville man som tak for det fordoble prisen på bybusbilletter. Eller endnu bedre, hvis det var sådan, at danskerne samlet set spiste nøjagtigt efter de kostråd, som Ernæringsrådet anbefaler, ja, så ville vi fordoble momsen på alle de sunde fødevarer.

Nu giver jeg ikke de her eksempler, for at Enhedslisten og hr. Keld Albrechtsen nødvendig-

vis skal bruge dem som inspiration, men jeg må sige, at da jeg skrev det, blev jeg lidt nervøs, for man ved jo aldrig, hvad der kan komme fra den hånd.

Ud fra det her må jeg sige, at Venstre ikke støtter de fire fremsatte beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil bare sige, at det der med at fordoble buspriserne jo rent faktisk er det, regeringen er i færd med, så det er da en metode, fru Inger Støjberg er bekendt med.

Ministeren var inde på en provenuneutral omlægning af afgiften. Er det ikke korrekt, at provenuet fra pesticidafgiften jo faktisk er blevet fuldstændig udhulet, fordi pengene går til at kompensere landbruget for stigende ejendomspriser?

Det vil sige, at hvis vi skal holde et provenu, så bliver vi altså nødt til at fordoble afgiften eller i hvert fald lægge den på et væsentlig højere niveau. Derfor er det jo et gennemtænkt forslag, også selv om man tager udgangspunkt i det, ministeren siger.

Så vil jeg godt spørge: Hvor har fru Inger Støjberg det fra, at det absolut skal være en 300-meter-zone? Jeg vil anbefale, at fru Inger Støjberg læser teksten til beslutningsforslaget. Der er ikke fastholdt et krav om, at der absolut skal være 300 m, men derimod om, at der skal være zoner. Hvis de så skal fastlægges efter andre kriterier, så kan det være meget fornuftigt. Det er vi også åbne over for. Så hvorfor denne kategoriske afvisning og disse forsøg på at fremstille forslagene som ugenomtænkte? Det er meget præcist beskrevet i det ...

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Inger Støjberg.

Kl. 19.15

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Jeg vil egentlig frygtelig gerne diskutere den kollektive trafik, netop fordi det jo ikke på nogen måde er regeringen, der fordobler priserne på billetterne dér, men jeg ved ikke, om formanden tillader den diskussion ...

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Nej.

Inger Støjberg (V):

Det ser det ikke ud som om formanden gør ...

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Nej.

Inger Støjberg (V):

... så det vil jeg afholde mig fra lige nu.

Med hensyn til afgifterne kan jeg forstå på Enhedslistens forslag, at det også er et spørgsmål om at adfærdsregulere. Det er rent faktisk sådan, at de pesticidhandlingsplaner, der netop er gennemført, jo blev gennemført til punkt og prikke, og derfor kan jeg slet ikke følge den straffeaktion, som Enhedslisten lægger op til på det her felt.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ligeegyldigt hvad der sker, så er det aldrig regeringens skyld; det hører vi døgnnet rundt i øjeblikket. Men lad det ligge.

Vi gør faktisk opmærksom på i forslaget, som jeg husker det, at vi ikke kan forvente, at priserne på pesticider stiger, selv om vi sætter afgiften op. Da vi indførte afgiften, viste det sig, at priserne ikke steg. Industrien havde rigelig plads til at betale de afgifter selv, fordi de havde så stor profit. Så det er ikke sikkert, det påvirker adfærden.

Det viser bare, at fru Inger Støjberg simpelt hen ikke har studeret de her forslag ordentligt, for den fremstilling, hun giver af dem, er simpelt hen bare forkert. Når hun ikke svarer på det med de 300 m, går jeg ud fra, at det er, fordi hun godt ved, at der ikke er et krav om 300-meter-zoner i forslaget, men blot og bart et krav om, at der indføres regler om sådanne beskyttelseszoner, og det skal selvfølgelig være saglige regler.

Der henvises i bemærkningerne til forslaget til, at der er et udvalgsarbejde i gang om det. Det var det, ministeren også nævnedes. Så hvorfor dette forsøg på at fremstille forslagene som use-riøse, når de rent faktisk er velgennearbejdede ...

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det ...

Keld Albrechtsen (EL):

... og fru Inger Støjberg ikke har læst dem ordentligt?

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Inger Støjbergs tur til at svare.

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Nu bruger hr. Keld Albrechtsen udtryk som, at det jo ikke er sikkert, det påvirker prisen, og at det jo ikke er sikkert, det påvirker adfærden.

Nu er det jo sådan, at når vi fra regeringspartierne side laver aftaler, og når vi laver lovgivning, så opererer vi slet ikke på det felt, hvor man siger: Det er jo ikke sikkert, og man ved jo egentlig ikke, men det kunne jo være. Nej, vi opererer på baggrund af et fagligt, sagligt grundlag, og det er præcis det samme, der gør sig gældende, når man taler om de her beskyttelseszoner omkring vandboringerne.

Vi er meget indstillede på at kigge på netop det, men det skal være på baggrund af et fagligt, sagligt materiale. Vi laver ikke bare politik på baggrund af, hvad man måske kunne tro eller måske kunne forvente.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Det her spørgsmål om, hvorvidt man skal lave nogle beskyttelseszoner til vandindvinding, har jo været genstand for et udredningsarbejde på et fagligt, sagligt grundlag, og det udvalg anbefaler, at der skabes hjemmel til at fastlægge nogle zoner, hvor man tager udgangspunkt i de lokale forhold.

Er Venstre tilhænger af, at man følger anbefalingen på baggrund af den faglige, saglige rapport og nu skaber hjemmel til at lave en beskyttelse af vandindvindingen og vores fælles drikkevand?

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Vi er i hvert fald i Venstre meget tilhængere af, at man kigger videre på det her, og præcis derfor har ministeren jo også nedsat endnu en arbejdsgruppe, som skal kigge på mulighederne for det her.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Så har vi hykleriet fuldstændig blotlagt. Først siger fru Inger Støjberg: Vi er tilhængere af at træffe beslutninger på et fagligt, sagligt grundlag, og når man så henviser til en fuldstændig entydig anbefaling fra det udvalg, der er nedsat for at lave en faglig, saglig vurdering, så siger fru In-

ger Støjberg: Ja, vi er indstillet på at arbejde videre med det.

Det skal altså skydes ud i fremtiden; det skal begraves i endnu en syltekrukke; man vil ikke agere. Der er ikke tale om, at Venstre vil træffe politiske beslutninger om at beskytte vores fælles drikkevand, selv om der ligger en faglig, saglig indstilling. Der er andre hensyn, der vejer langt tungere for Venstre, nemlig at undgå regulering, som kunne genere landbruget. Det er Venstres intentioner.

Kunne vi så ikke blive fri for hykleriet om det faglige, saglige grundlag for beslutninger?

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Jeg må sige, at det overrasker mig noget at skulle blive kaldt for hykler, og det overrasker mig i øvrigt også noget, at regeringen her bliver kaldt for hylklere. Tværtimod synes jeg egentlig, der bliver taget utrolig godt netop sagligt, fagligt hånd om lige præcis det her problem.

Kl. 19.20

Først arbejdede den arbejdsgruppe, som har aflagt rapport her for nylig, nu kigger vi på det og ser, hvad der kan gøres, og så har jeg forstået, at miljøministeren vil vende tilbage. Det synes jeg virkelig er et yderst sagligt fundament for netop at beskytte grundvandet.

Vi beskytter grundvandet, vi vil have rent drikkevand, vi vil beskytte det, men vi vil gøre det ud fra de saglige, faglige argumenter, ikke sådan noget pjat med bare at tegne en radius, som giver befolkningen falsk tryghed og måske lidt ekstra stemmer i stemmeurnen. Nej, det skal være sagligt, og det skal være fagligt.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Fru Inger Støjberg sagde i sin ordførertale, at det her var useriøst, og at Enhedslisten lagde op til udokumenteret hysteri.

Jeg vil sige, at når man ser på årsrapporterne fra bl.a. GEUS, som overvåger det danske grundvand, så synes jeg ikke, man kan sige, at der her er tale om utidigt hysteri; der er i nogle af forslagene måske nærmere tale om rettidig omhu.

Men i forhold til det saglige, faglige grundlag og 300-meter-zoner hørte jeg også fru Inger Støjbergs indlæg sådan – det kan fru Inger Støjberg jo så bekræfte – at nu må man jo så kigge på udvalgets arbejde, og det kunne være, at det nogle steder var ganske få meter, der var vandindvin-

dingsområdet, og andre steder kunne det være flere kilometer.

Hvis det forholder sig sådan, at der er et sagligt, fagligt grundlag og det er meget store områder, der så skal fritages for pesticider, er Venstre så parat til det?

Dernæst: Hvem skal så betale? Bliver det forbrugerne, eller bliver det dem, der forurener?

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Jamen jeg vil da gerne sige, at jeg kan da ikke her i dag stå og tage stilling til noget, før jeg får et fagligt udspil. Når det her faglige udspil kommer, så tager vi det dybt seriøst op, det kan hr. Torben Hansen være ganske sikker på.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Torben Hansen som ordfører.

Torben Hansen (S):

Undersøgelserne vælter ud af skabet, undersøgelser, der både viser, at det danske drikkevand ikke har det godt, og at der er en mindre mængde brugbart vand, end vi tidligere har regnet med.

I efteråret 2002 viste undersøgelser fra GEUS, at den samlede andel af små private anlæg, der overskrider en eller flere grænseværdier, er 40-50 pct., og i maj 2003 kom chokket, der viste, at den udnyttelige drikkevandsressource kun er halvt så stor som tidligere beregnet.

Pesticider er en trussel mod vores grundvand. Anvendelsen af pesticider udgør den største kendte trussel mod opretholdelsen af vandforsyningen herhjemme. Mange vandboringer og vandværker er i de senere år blevet lukket på grund af pesticidforurening. Pesticider er også en trussel mod vores natur; pesticiderne påvirker den vilde flora og fauna i negativ retning.

Socialdemokratiet er stærkt foruroliget over denne udvikling, og det sættes endnu mere i relief af, at pesticidplanen, som regeringen lavede sammen med Dansk Folkeparti i oktober, er blottet for visioner og forpligtende målsætninger.

Tidligere pesticidhandlingsplaner har netop heddet pesticidhandlingsplaner, hvor regeringens plan nu hedder pesticidplan. Ordet handling er væk fra planens navn, og vi må sige, at det desværre også passer med indholdet.

Der er et klart og veldokumenteret behov for en skærpet beskyttelse af det danske drikkevand, og der er et klart og veldokumenteret be-

hov for beskyttelse af vores vilde natur mod vindbårne pesticider. For Socialdemokratiet indebærer det bl.a. en nedsættelse af pesticidforbruget og behandlingshyppigheden.

Landbruget sprøjter hvert år pesticider på cirka halvdelen af Danmarks areal. Derfor er der behov for mere ambitiøse mål for nedsættelse af behandlingshyppigheden i landbruget. Behandlingshyppigheden var i 2002 på 2,02. Socialdemokraterne ønsker, at den skal nedsættes med 0,1 pr. år, det vil sige til 1,7 i 2005 og 1,4 i 2008.

Det fremgår af en evaluering af pesticidhandlingsplan II, som bl.a. er gengivet i Ny Viden fra Miljøstyrelsen, nr. 1 fra den 15. januar 2004, at en reduktion af behandlingshyppigheden til ca. 1,4 kan gennemføres uden særlige omkostninger for landbruget.

Kl. 19.25

Det frivillige informationsbaserede tiltag, som er det eneste, der står i pesticidplanen, kan ikke stå alene, hvis man ønsker at nedbringe pesticidforbruget til under det nuværende niveau. Det indebærer også, at der er behov for andre virkemidler eksempelvis gennem synliggørelse af forbruget, anvendelsesrestriktioner – hvilket også ligger i nogle af Enhedslistens beslutningsforslag – og også højere afgifter. De pesticidafgifter, der er gennemført indtil videre, er sådan set også bare, havde jeg nær sagt, blevet spist af producenterne, da produkternes pris bare er blevet sat tilsvarende ned.

For at beskytte drikkevandet og naturen er det også nødvendigt at indføre sprøjte- og oplagringsfri zoner omkring både nuværende og kommende drikkevandsboringer, vandløb, søer og andre sårbare naturtyper. Beskyttelseszonerne skal indføres med henblik på at fjerne risikoen for forurening af kildepladser med pesticidrester ved såvel regelret pesticidanvendelse som ved uheld.

Søer, vandløb og andre sårbare naturtyper skal beskyttes imod pesticider. Afdriften er stor og en alvorlig belastning, hvilket bl.a. Ny viden fra Miljøstyrelsen, nr. 6, november 2003 viser.

Konkret bør der etableres randzoner langs målsatte vandløb, søer og sårbare naturtyper. Det er ikke tilstrækkeligt med de nuværende lovbestemte 2 m, mange steder vil der være tale om mange flere meter: 10, 20, 50 eller 100 m.

Nu er det alt andet lige et spørgsmål om politisk vilje fra regeringens side. Skal vi fortsat leve med deprimerende undersøgelser hvert halve år, eller skal vi gennemføre nogle offensive beslutninger, der betyder, at der forhåbentlig også

er rent drikkevand og ren natur om 10, 20 og 50 år?

I forhold til Enhedslistens beslutningsforslag vil Socialdemokratiet gerne kvittere positivt over for det samlede billede i de fire forslag. Der er selvfølgelig nogle hjørner, som jeg er sikker på at vi i fællesskab også kan file lidt af.

Det er en vigtig debat, der er rejst. Regeringens manglende initiativer bliver klart udstillet i pesticidplanen, dette desværre til skade for dansk natur, dansk drikkevand og i sidste ende også danskerne.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):
Så er det hr. Jørn Dohrmann.

Torben Hansen (S):
Som ordfører?

Fjerde næstformand (Margrete Auken):
Ja. Der var fred og ingen fare.

Jørn Dohrmann (DF):

Det er helt klart, at Dansk Folkeparti ønsker at gøre noget ved drikkevands- og grundvandsproblemet i Danmark. Vi ønsker ikke, at man bruger en masse pesticider, men som forslagsstilleren jo også selv skriver, kan pesticidafgiften heller ikke forventes at have den store adfærdsregulerende effekt. Derfor mener vi, at man bør skitsere nogle andre initiativer for at mindske pesticidforbruget i Danmark.

Det er jo netop derfor, vi har været med til forhandlinger om pesticidhandlingsplanen og en reduktion af brugen af pesticider for netop at få en større sikkerhed for vandforsyningen i Danmark. Så alene at fordoble pesticidafgiften eller gøre den endnu dyrere mener Dansk Folkeparti ikke er den korrekte måde at gøre det på.

Derfor kan vi samlet set kun konstatere, at det ikke er et effektivt forslag, forslagsstillerne har fremsat her, og forslagsstillerne er jo ikke engang selv overbevist om, at det har den nødvendige effekt. Intentionerne med forslaget er selvfølgelig gode, men virkeligheden ser jo fuldstændig anderledes ud. Derfor kan Dansk Folkeparti ikke støtte fordoblingen af pesticidafgiften.

Hvad har vi så gjort? Jo, vi har indgået aftale om den her pesticidhandlingsplan for 2004-2009, som bl.a. indebærer, at vi fortsætter varslingsystemet, at vi fokuserer på punktkilder, og at vi også fokuserer på gartnerierhverv og rådgiver bl.a. private forbrugere.

I B 69 foreslår forslagsstillerne, at man skal indføre en 300 meter sprøjtefri zone omkring vandboringer. Jeg kan kun være enig i, at man ikke skal sprøjte direkte ned i sin boring – så er man da heller ikke for smart, hvis man gør sådan nogle ting - men der findes jo ingen saglige og faglige belæg for, at hvis man sprøjter inden for de her 300 m omkring en vandboring, så trænger det direkte ned i boringen, og man kan jo ikke engang helt nøjagtigt sige, hvor mange meter man skal ud fra en vandboring. Er det 100 m, er det 300 m, vi snakker om, for at det ikke trænger ned? Vi ved alle sammen, at vandårerne, der går under jorden, kan gå vandret hen langs jorden, og man kan altså sprøjte måske flere kilometer væk, og så kommer det alligevel i ens boring. Det kan man ikke sikre sig imod med denne simple løsning.

Kl. 19.30

Derfor er det vigtigt, at man har et godt beslutningsgrundlag, inden man beslutter sig for at sige ja til en sådan beskyttelseszone omkring bl.a. almene vandforsyningsanlæg.

Det er også vigtigt, som vi har sagt flere gange, at man undersøger det her grundigt. Nu ved vi, at arbejdsgruppen har afsluttet sit arbejde, og arbejdsgruppen vurderer, at der ikke ud fra faglige kriterier kan peges på en fast størrelse for sprøjtefri zoner. Så man skulle hellere se på de lokale forhold, altså konkrete risikovurderinger.

Jeg vil sige, at hvis vi kan finde en løsning, som holder fagligt, er vi meget interesserede i at være med til at løse problemet, for vi er i Dansk Folkeparti meget optagede af, at vi skal bevare det gode drikkevand.

Om B 70 vil jeg sige, at de, der skal udføre de her sprøjtninger med kemikalier, har gennemgået noget, jeg vil kalde en større uddannelse for at få lov til at sprøjte med de her ting, altså skulle de også gerne vide, hvordan de håndterer de her sager.

Alle ved, at det er utrolig dyrt at bruge sprøjtemidler, og derfor prøver man selvfølgelig også at begrænse det mest muligt, og jeg er også af den overbevisning, at prøver vi at sætte grænsen op for, hvor man må sprøjte, altså de sidste 10 m af ens mark, jamen så er det jo faktisk at fratage dem retten til at tænke selv. Nu har hr. Keld Albrechtsen så tænkt for dem og har fundet frem til, at de bl.a. ikke skal sprøjte de sidste meter, for det magter de måske simpelt hen ikke selv at finde ud af. Hvordan i alverden skulle de så kunne sprøjte resten af marken? Hvordan skulle de ramme den rigtige dosering? Der me-

ner jeg, at vi bør stole på det uddannelsessystem, vi har stillet op for de her folk, og stole på, at det virker.

Jeg mener, at det her forslag er lidt overflødigt, som jeg ser det. Man skulle hellere gå ind og se på, hvordan vi ellers kunne få reduceret sprøjtemængden, altså behandlingshyppigheden, som vi har gjort netop med den pesticid-handlingsplan, som vi selvfølgelig har været med til at tage ansvaret for.

Vi kan konstatere, at Enhedslisten sammen med mange andre partier har stillet sig, kan man sige, uden for indflydelse på, hvad det er, der skal ske i Danmark de næste mange år.

Til det, om man skal have fornyet sit sprøjtecertifikat med nogle års mellemrum, kan jeg kun sige: Hvad bliver det næste, vi ser fra Enhedslisten? Er det, at vi skal have fornyet vores kørekort efter nogle år?

Til B 71 vil jeg sige, at glyfosat heldigvis er et af de produkter, hvor det er undersøgt utrolig meget, om det har en skadelig virkning på mennesker og miljø. Derfor er det også utrolig vigtigt, at vi hele tiden holder øje med, hvad det er, vi kan måle os frem til på det her område.

Her kan vi se, at Enhedslisten ønsker et forbud imod brug af glyfosat om foråret. Vi mener, vi skal se på, hvor det er, der har været udvaskning, og hvad grunden er til, at vi har set udvaskning af glyfosat i de områder, hvor vi nu engang har set det.

Jeg mener også, det er vigtigt, vi går ind og ser på, hvad der sker i løbet af vinteren. Vi ved, at der opstår udtørring af jorden om sommeren, og det fremprovokerer mange store sprækker, hvor man kan sige, at der kan sprøjtemidlet måske suges uhindret ned i jorden, ned til drikkevandet. Derfor er det vigtigt, at vi får undersøgt, hvad det er, der sker om foråret, og hvad der sker om vinteren med det her glyfosat, og derfor er det nødvendigt med en undersøgelse for at finde ud af, om der sker udvaskning over grænseværdierne.

Det er vigtigt, at vi får undersøgt hele dette område, så vi får et godt beslutningsgrundlag vedrørende den fremtidige proces med hensyn til glyfosat. Hvis det har nogen skadelige virkninger, så skal det selvfølgelig frem i lyset, men vi kan ikke bare hver eneste gang sige, at det *måske* er farligt. Jeg mener, man har brugt glyfosat i mange år, og det er indtil nu ikke blevet påvist, at det er farligt, og det mener jeg også at man skal tage hensyn til i den her proces.

Vi ved, at GEUS og Miljøstyrelsen er ved at udarbejde et notat, og vi må se, om det giver anledning til at ændre den vurdering.

Kl. 19.35

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge med hensyn til pesticidafgiften, som hr. Dohrmann mener ikke vil få effekt: Er hr. Dohrmann ikke enig i, at pesticidafgiften i øjeblikket bliver udhulet, og at det betyder, at vi ikke har de penge til rådighed, som skal bruges til økologisk omstilling? For jeg husker, at hr. Dohrmann har sagt – ligesom også Enhedslisten har sagt det – at vi faktisk er 50.000 ha bagud med omstilling til økologi. Økologien bruger jo ikke pesticider på markerne.

Hvor vil hr. Dohrmann skaffe pengene til den omstilling, hvis han ikke vil støtte forslaget om en fordobling af pesticidafgiften. Det er jo deri, forslagets virkning ligger, nemlig ved at sikre, at den økologiske omstilling kan komme i gang igen, og den går jeg ud fra at hr. Dohrmann er enig i. Er det ikke tilfældet?

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jo, men altså jeg vil sige til hr. Keld Albrechtsen, at det jo netop er derfor, vi er gået ind i en pesticidplan med regeringen, hvor et af punkterne er en målsætning om at fremme den økologiske og pesticidfri dyrkning og give det en mere fremtrædende plads i planen. Det er jo netop derfor, vi går ind og er med til sådan nogle aftaler om pesticider.

Hr. Keld Albrechtsen skriver jo som forslagsstiller, at man ikke regner med, at forslaget har den store effekt, og derfor kan jeg jo også spørge hr. Keld Albrechtsen: Hvorfor vil man have vedtaget en fordobling, hvis man ikke mener, det har den store effekt?

Jeg mener, vi skal prøve at se på: Hvordan får vi mere økologisk dyrkning i Danmark? Men jeg har jo ikke sagt, at det skal foregå ved at fordoble pesticidafgiften. Der er måske mange andre finansieringsmåder, man kunne tage ind her.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg forstår alle hr. Dohrmanns forklaringer sådan, at han faktisk er enig med mig i, at vi skal have den økologiske omstilling, at vi skal have de arealer uden pesticid, men hr. Dohrmann har bare ikke pengene og har endnu ikke fundet

dem. Der må man bare konstatere, at Enhedslisten altså har peget på pengene. Hr. Dohrmann står med et problem. Så kan han jo overveje, hvor han vil skaffe pengene fra; det vil jeg egentlig gerne høre.

Så vil jeg bare lige gøre hr. Dohrmann opmærksom på, at i Enhedslistens forslag om randzoner, beskyttelseszoner, står der ikke, at det skal være 300 m. Jeg vil egentlig bede hr. Dohrmann læse forslaget op, for han har åbenbart ikke læst det. Det er ganske kort, det er tre linjer hen over siden. Jeg vil bede hr. Dohrmann læse disse linjer og så nævne, hvor der står 300 m. Jeg synes, det er urimeligt, at den ene ordfører efter den anden bliver ved med de 300 m, når det ikke står i forslaget.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg vil starte med det sidste først for at udrydde den misforståelse, da hr. Keld Albrechtsen åbenbart ikke selv er i stand til at læse op. I den sidste spalte i hr. Keld Albrechtsens forslag står der – og jeg tager det kun ganske kort: »... hvorvidt en radius på 300 m – som foreslået af Enhedslisten – var optimalt.«

Skal jeg læse det én gang til? Det mener jeg ikke er nødvendigt; jeg mener, hr. Keld Albrechtsen godt kan læse sit forslag selv.

Men jeg vil gerne gå tilbage til det med økologien. Jeg vil jo også sige, at der i dag er afsat penge til omlægning til økologisk, hvor man ikke kan komme af med de penge; der er ikke nok landmænd, der faktisk vil lægge om til økologisk brug. Det er jo et problem, vi har, at der ikke er landmænd nok, der vil lægge om til det her. Der er altså afsat penge til det her område, men dem kan vi ikke komme af med, fordi der ikke er landmænd nok, der ønsker at lægge om. Det er jo et problem. Derfor skal der jo ikke flere penge i en pengetank, hvor vi ikke kan komme af med pengene.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Hr. Dohrmann henviste til den faglige rapport, der er kommet fra det udvalg, miljøministeren har nedsat, altså med repræsentanter for Miljøstyrelsen, GEUS, vandværkerne osv., og siger, at det, han har fået ud af den som hovedkonklusion, er, at det er vanskeligt at lave en generel afstand fra vandindvindingsboringen.

Derfor skal jeg lige spørge: Har hr. Jørn Dohrmann ikke læst anbefalingen, konklusionen, i

den pågældende rapport? Og ifald hr. Jørn Dohrmann har læst den, hvad er det så, han har fået ud af rapporten som anbefaling?

Kl. 19.40

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg vil sige, at alle de nye ting, vi får at vide, mener jeg også skal indgå i den plan, vi nu skal lægge; det kan bl.a. være vandmiljøplan III. Lad os tage alle de ting ind, hvor vi ved, hvad vi kan gøre her, hvis alle de andre partier er parate til at tage et ansvar og sige, at her har vi en opgave, vi skal have løftet. Jeg kunne da godt tænke mig, at alle de partier, som her i aften viser, at de er optaget af at sikre drikkevandet, grundvandet og alle de andre ting, også vil gøre en effektiv indsats for at komme med i vandmiljøplan III, så vi alle sammen bakker op omkring vandmiljøet i Danmark, så vi sikrer drikkevandet i fremtiden.

Jeg vil foreslå SF, at de også ligesom tager et ansvar her, for det vil vi gøre i Dansk Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Det var ikke det mest præcise svar på mit spørgsmål, man kunne få.

Til hr. Jørn Dohrmanns oplysning er udvalgets anbefaling refereret på side 9 i rapporten, og den lyder som følger:

»Det er udvalgets anbefaling, at der bør gives hjemmel til at udvide den fysiske beskyttelseszone og/eller etablering af sprøjtefrie zoner omkring nuværende og fremtidige indvindingszoner på baggrund af en konkret risikovurdering.

Den konkrete størrelse og udformning af eventuelle beskyttelseszoner afhænger af de lokale forhold og fastlægges efter en konkret vurdering.«

Det vil sige, at det er en helt klar anbefaling af, at vi som politikere og lovgivere etablerer en hjemmel til at lave den slags beskyttelseszoner efter en konkret vurdering af de lokale forhold.

Er Dansk Folkeparti parat til her og nu at være med til at lovgive, så den hjemmel bliver tilvejebragt, ikke at afvente alle mulige andre undersøgelser og syltekrukker, men gøre det nu – er Dansk Folkeparti parat til det? Det er SF. Er Dansk Folkeparti? – For så kan vi lave et flertal.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Som jeg har sagt før, og som jeg også sagde i min ordførertale: De ting, vi vil være med til, skal lig-

ge på et fagligt, sagligt grundlag, som man også kan sige der er fremsat her. Der vil vi være med til at se på, hvad det er for nogle ting, der rent praktisk kan lade sig gøre, og derfor vil vi jo selvfølgelig arbejde positivt med det, også bl.a. med vandmiljøplan III og de forhandlinger, vi skal have på det her område. Det er vigtigt, at vi kommer videre i den her sag, og vi siger også i Dansk Folkeparti, at det vil vi selvfølgelig have med i vores vurderinger, når vi indgår de her aftaler.

Så jeg vil sige, at når vi har det faglige grundlag på plads, jamen så skal vi også bruge de resultater, der ligger her.

(Kort bemærkning).

Torbén Hansen (S):

I hr. Jørn Dohrmanns sidste svar til hr. Keld Albrechtsen henviste hr. Jørn Dohrmann til anden spalte i hr. Keld Albrechtsens forslag. Jeg synes måske, det havde tjent til hr. Jørn Dohrmanns ære, hvis han havde gjort opmærksom på, at det var – hvad kan vi kalde det? – en afskrift af konklusionen fra foråret 2003, dengang vi havde den sidste diskussion.

Kan hr. Jørn Dohrmann ikke godt endnu en gang her og direkte over for hr. Keld Albrechtsen bekræfte, at der intet står om 300-meter-zoner i det konkrete forslag, der ligger her? Det var punkt et.

Punkt to: Nu har hr. Jørn Jespersen jo læst op af udvalgets anbefalinger, og jeg forstår hr. Jørn Dohrmann sådan, at man er parat til at kigge på det her, hvis det er nødvendigt. Hvem vil man så have skal betale? Skal det være den lille forbruger på det lille vandværk, der nu skal til at betale, hvis det er sådan, at der skal laves store sprøjtefrie zoner omkring vandværksboringen, eller er det dem, der forurener, der skal være med til at betale? Det må være meget interessant at vide for folk ude i det åbne land. Hvem synes Dansk Folkeparti skal betale?

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Altså jeg henholder mig til de 300 m – det står absolut i forslaget her – og når man tager det, som blev behandlet i foråret 2003, med ind i sit beslutningsforslag her, så må det jo være noget, man stadig væk tænker på og vil bruge. Men altså det er jo en ting. Hvis man ikke selv ligesom vil læse, hvad det er, der står i beslutningsforslaget, så kan vi da godt stå og have en masse mundhuggeri omkring det, men man kan i hvert

fald ikke bortforklare, at de 300 m er nævnt i det her beslutningsforslag. Så jeg vil i hvert fald sige til hr. Torben Hansen, at det er vigtigt, at man ligesom læser det hele og tager alle ting med.

Men tilbage til, hvem det er, der skal betale. Jeg vil sige, at vi alle sammen har et ansvar for, at vi har drikkevand, og at vi har grundvandet i fremtiden, så det er klart, at det må vi alle sammen også være med til at sikre i fremtiden.

Kl. 19.45

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Nu er det altså ikke min opgave at stå og forsvare Enhedslistens beslutningsforslag, men jeg vil gerne endnu en gang gøre hr. Jørn Dohrmann opmærksom på – jeg har også læst det hele – at der står intet i Enhedslistens konkrete beslutningsforslag om zone på 300 m. De henviser til, at da det var oppe i foråret 2003, sagde andre partier, at det ikke var optimalt, så jeg forstår det sådan, at Enhedslisten i det konkrete forslag har sagt: Lad os kigge på noget andet. Det vil jeg gerne have at hr. Jørn Dohrmann bekræfter.

Det andet er: Alle skal være med, for alle har interesse i det rene grundvand, men betyder det så, når man så hører, hvad hr. Jørn Dohrmann siger, at det bliver forbrugerne, der kommer til at hænge på betalingen for de zoner, der så skal udlægges, og ikke dem, der forurener? Nu må vi få et klart svar. Er det forbrugeren, eller er det forurenere, der skal betale de zoner? Det må være let at svare på.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg synes jo bare, at hvis man som hr. Torben Hansen følger med i, hvad det er, der sker rundt omkring, kan man se, at der, når man laver en aftale omkring pesticidhandlingsplanen, står højt og tydeligt, at der skal udlægges 25.000 ha sprøjtefri randzoner langs vandløb. Her mener jeg jo helt klart, at når man laver sådan en aftale, er finansieringen altså også med i aftalen om udlægning af de her sprøjtefri randzoner.

Derfor mener jeg også, at når man taler om, hvem der skal betale, er der jo en gang anvist en finansieringskilde til det her problem, som vi har omtalt i pesticidhandlingsplanen. Der er jo taget højde for det her problem en gang; hvor mange gange skal man forklare det for hr. Torben Hansen? Der ligger en endelig aftale, hvor man kan slå op og se, hvad der er aftalt.

Helle Sjelle (KF):

For Det Konservative Folkeparti er det væsentligt at sikre, at naturen beskyttes mod alle negative følgevirkninger af pesticider. Generelt er vi således tilhængere af, at brugen af pesticider begrænses mest muligt. Hvor anvendelse af pesticider er absolut nødvendig, ønsker vi, at det sker i ringest mulig mængde og med færrest mulige konsekvenser for mennesker og miljø.

Derfor er vi også glade for, at der er lavet en aftale vedrørende brugen af pesticider, nemlig en pesticidhandlingsplan for 2004 til 2009. Vi synes, det er værdt at bemærke, at der er afsat et meget betydeligt beløb til gennemførelse af planen, nemlig ca. 145 mio., kr. i de næste 6 år. Vi er overbeviste om, at den plan vil være et godt redskab, et godt udgangspunkt i kampen mod overdreven brug af pesticider og deres sundheds- og miljømæssige skadevirkninger.

Vores fokus på begrænsningen af pesticider hænger i høj grad sammen med, at vi i Det Konservative Folkeparti lægger meget stor vægt på beskyttelse af grundvand, fordi rent grundvand er afgørende for rent drikkevand også til de kommende generationer.

Hovedelementerne i regeringens pesticidpolitik er en restriktivt godkendelsesordning og en nedsættelse af pesticidforbruget. Med den nye pesticidhandlingsplan synes vi, der er skabt et godt grundlag for den fremtidige indsats for at nedsætte forbruget af pesticider og beskytte miljøet og sundheden.

Vi er derfor heller ikke enige med forslagsstillerne i, at der på nuværende tidspunkt er et behov for, at der skal tilføres flere tiltag vedrørende brugen af pesticider, og vi støtter derfor heller ikke Enhedslistens fire forslag.

Vi er som sagt af den opfattelse, at den pesticidhandlingsplan, der er lavet, netop er et godt udgangspunkt. Der er en fin balance mellem indsatsen mod pesticider på den ene side og på den anden side omkostningerne ved de tiltag, der skal gennemføres.

Alt i alt støtter vi altså ikke forslagene.

Jørn Jespersen (SF):

Denne her debat handler, så vidt jeg kan høre, om to ting i hovedoverskrifter. Den handler om, hvorvidt der er et flertal i Folketinget, som vil tage de nødvendige initiativer med henblik på at beskytte vores grundvand og dermed fremtidens drikkevand, og den handler om, hvis det flertal skulle vise sig på et tidspunkt, hvem der så skal betale for de initiativer, der skal tages.

Kl. 19.50

Sagen er jo den, at flere og flere undersøgelser og målinger viser, at flere og flere af vores boringer er forurenede bl.a. med pesticider. Der er brug for at gøre noget mere for at beskytte grundvand og drikkevand. Det er baggrunden for diskussionen om at lave en beskyttelseszone omkring vandindvindingsboringerne.

Det har vi snart diskuteret i lang tid. Den 27. februar 2003 havde vi debatten sidst, og der fremførte miljøministeren, at han ikke ville tage yderligere initiativer, før der lå et såkaldt fagligt og sagligt grundlag, og derfor ville han nedsætte et udvalg. Det er jo en argumentation, som lyder fornuftig og også kan være det.

Vi havde allerede dengang en mistanke om, at det var en syltekrukke, et forsøg på at udsætte sagen, og det ser vi endeligt bekræftet i dag, for nu har arbejdsgruppen afleveret sin rapport på et fagligt og sagligt grundlag, og anbefalingen er, så vidt jeg kan læse det, helt entydigt, at der skal skabes hjemmel til, at man kan lave en yderligere beskyttelse af vores vandindvindingsboringer og dermed beskytte vores grundvand og vores drikkevand.

Hvad siger miljøministeren så, efter at den faglige og saglige rapport ganske entydigt siger, at der skal skabes en lovhjemmel for at beskytte drikkevandet yderligere? Han siger følgende vidunderlige og bureaukratiske sætning: På baggrund af arbejdsgruppens notat har jeg besluttet, at muligheden for at etablere sprøjtefri zoner efter en konkret risikovurdering bør vurderes med henblik på at undersøge, hvorledes beskyttelsen af grundvandet kan forbedres.

Jamen det er det, han lige har fået svaret på, men nu skal det yderligere vurderes, om man kan lave en fornuftig undersøgelse af, hvordan det i givet fald kan gøres. Jeg vil anbefale sætningen som studiemateriale på retorikstudiet og andre steder, der beskæftiger sig med, hvordan man kan tale udenom og undgå at tage konsekvensen af sine egne handlinger.

Der er her alene tale om, at en miljøminister, som har fået alt det materiale, han har brug for med henblik på at beskytte vores drikkevand, yderligere ønsker at udsætte sagen, fordi han ikke ønsker at genere landbruget, og fordi han ikke har de nødvendige midler til at finansiere et givet skridt.

Så skal vi høre på ordførere fra bl.a. Venstre, der siger, at de godt vil være med til at tage nogle skridt, når det faglige og saglige grundlag

foreligger. Men det er jo det, det gør. Det er jo lige præcis det, det gør. Derfor er det en dårlig undskyldning.

Når man så oven i købet er flabet nok til at sige, at diskussionen om de 300 m er noget pjat og usaglig, må vi sige, at det ikke står i forslaget. Det kan godt være, at hr. Jørn Dohrmann har fejllæst det, men det kan ikke være et tilfælde, at samtlige borgerlige ordførere har fejllæst det. Der må være én og samme fejlkilde til den udlægning, og den tror jeg godt jeg ved hvor er. Men det kan ikke forsvares. Man skal have ret begrænsede evner til at læse og forstå en tekst for at kunne se, at det er en fejllæsning.

Der står tværtimod, at Enhedslisten sidste gang, de foreslog 300-meter-zoner, mødte modstand, fordi det blev fremført fra mange sider, at det ikke var optimalt, bl.a. fra SF, som sagde, at vi heller ikke havde noget belæg for at sige, at 300 m var det rigtige. Nu har vi så en rapport fra de faglige og saglige, som siger, at man ikke skal fastsætte bestemte afstandskrav, men tværtimod lave en lokal vurdering og fastsætte betingelserne lokalt.

Det er det, Enhedslisten har foregrebet med sine formuleringer, og det synes jeg er godt og rigtigt. Og så læser man det, som om Enhedslisten gentager det med de 300 m. Det er, fordi man ikke selv har læst det og tænkt over, hvad der står, og fordi man ét centralt sted fra er blevet fejlinformeret. Jeg synes, at det er for ringe, at man laver en så slap forberedelse af behandlingen af et beslutningsforslag.

Så er der den anden diskussion, nemlig spørgsmålet om, hvem der skal betale. Hvis man nu skal sige det lidt forenklet, er sagen jo den, at vi har en lang række vandværker med et vandindvindingsopland rundtomkring i landet, og der kører landbrugsmæssige maskiner hen over det og sprøjter med pesticider, og de pesticider havner i alt for stort omfang i vores drikkevandsmagasiner.

Hvem skal så betale for at gøre områderne, der bliver forurenede, enten dyrkningsfri i form af skovrejsning eller til pesticidfri dyrkning? Er det landmanden, som skal holde op med at forurenede, eller er det brugerne af det pågældende vandværk?

Der siger miljøministeren, at nu har man jo én gang etableret en ordening, og det er sandt, hvor det er vandværkets brugere, der betaler, og det synes han skal fortsætte, også selv om prisen bliver meget højere i fremtiden.

Kl. 19.55

Jeg har det modsatte synspunkt. Jeg synes, det er den pågældende landmand, der kører hen over arealerne og spreder pesticiderne og dermed forurener drikkevandet, der skal betale for at stoppe forureningen.

Det er i øvrigt helt i overensstemmelse med forureneren betaler-princippet, som jeg troede at vi var enige om. Men det er regeringen åbenbart ikke enig i, når forureneren, der skal betale, er en landmand. Jeg synes, det er trist, at et så grundlæggende princip er brudt i denne sag.

Hvordan kan landmanden så komme til at betale? Jeg er sådan set ikke interesseret i, at det er den konkrete landmand, for det er jo lidt tilfældigt, hvem der bliver ramt af det her. Jeg synes, det er erhvervet som sådan, der i en solidarisk ordning skal udjævne tabet, ved at man som erhverv kommer til at forurene mindre. Det kunne jo ske ved, at man hævdede pesticidafgiften og brugte det som et fundament til at finansiere de initiativer, der skal tages for at beskytte drikkevandsboringerne: rejse skov, dyrke økologisk osv.

Så konklusionen for mig er, at vi i SF klart støtter intentionerne i alle fire beslutningsforslag. Vi synes, det er rigtigt at hæve pesticidafgiften. Det giver en adfærdsændring, og det giver et provenu, som kan bruges til fornuftige formål ved på en solidarisk måde at betale for at holde op med forureningen. Vi synes, det er rigtigt at lave zoner og finansiere dem på netop omtalte måde, også langs vandløb, private haver osv.

Med hensyn til glyfosat har vi den holdning, at et sprøjtemiddel, som konstaterbart går i drikkevandet, skal forbydes; ikke blot på bestemte steder, på bestemte årstider, men simpelt hen forbydes. Jeg troede, det var et princip, vi var enige om i dansk miljøpolitik, at sprøjtemidler, der havnede i grundvand og drikkevand, skulle forbydes. Men nu har man altså indført et nyt princip fra den borgerlige regerings side støttet af Dansk Folkeparti. Det skal nemlig kun forbydes nogle steder og på nogle tidspunkter, selv om det faglige grundlag ikke er særlig præcist for nu at sige det mildt. Så her gælder det faglige, saglige grundlag åbenbart ikke, når det kommer til stykket.

Vi støtter altså alle fire forslag. Vi støtter en forbedret sikring af vores fælles drikkevand. Vi støtter en finansiering af tiltagene baseret på forureneren betaler-princippet. Vi støtter, at vi gør noget nu i stedet for som miljøministeren at trække sagen i langdrag.

Så skal jeg til sidst hilse fra Det Radikale Venstre, som ikke kan være til stede, og sige, at de også er positive over for de fire forslag, ligesom de i øvrigt er positive over for de foregående forslag, både dem om pant- og retursystemet og det om kosmetik af miljøministeren, altså L 120.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Ministeren har bedt om ordet og har fået tilladelse til at få det fra talerstolen, hvorfor der selvfølgelig også kan stille korte bemærkninger til ministeren.

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Det er kun, fordi den diskussion jo kører lidt omkring de sprøjtefrie zoner. Jeg skal ikke blande mig i den debat, der ellers kører mellem folketingsmedlemmerne, men kun blande mig i det, der vedrører regeringen.

Det har været diskuteret, om indførelse af sprøjtefrie zoner omkring vandværkernes indvindingsboringer skulle være det mest hensigtsmæssige instrument at anvende til at forbedre beskyttelsen af boringerne. Man kan jo sige, at i visse tilfælde sker hovedparten af grundvandsdannelsen langt væk fra selve indvindingsboringen, og i sådanne tilfælde ville sprøjtefrie zoner omkring boringen ikke have nogen videre effekt. Det tror jeg vi er enige om, sådan må det være.

Jeg mente dengang, og det er jeg så blevet citeret for, at det var rigtigt først at få undersøgt, om det ud fra en rent miljøfaglig vurdering kunne være hensigtsmæssigt at indføre sprøjtefrie zoner. Viste den faglige vurdering, at zonerne kunne have en betydende effekt, ville det være et godt grundlag for de videre drøftelser. Jeg synes, det kunne være en god idé.

Jeg nedsatte så i første række en arbejdsgruppe med deltagelse af Miljøstyrelsen, GEUS og vandværkernes forening. Jeg siger det lige, fordi det er lidt afgørende, at vi nu får at vide, hvem der var med i den gruppe. Det er rigtigt, som nogle har citeret, at det er arbejdsgruppens vurdering, at sprøjtefrie zoner kan have en effekt, men at det er de lokale forhold, der er afgørende for størrelsen og udformningen af en eventuelt beskyttelseszone.

Der må altså i hvert enkelt tilfælde laves en konkret risikovurdering af det lokale forhold omkring indvindingsboringen. I nogle tilfælde kan sprøjtefrie zoner omkring indvindingsboringen således være et effektivt instrument, i andre tilfælde et mindre effektivt instrument.

Nu har vi så fået det miljøfaglige grundlag belyst, og på baggrund af arbejdsgruppens notat har jeg derfor besluttet, at muligheden for at etablere de her sprøjtefrie zoner efter en konkret risikovurdering bør vurderes med henblik på at undersøge, hvorledes beskyttelsen af grundvandet kan forbedres.

Det er jeg selvfølgelig ked af at nogle nu begynder at udlægge, som om det skal over i en syltekrug. Det er jo det diametralt modsatte, der bliver sagt, for der vil jo i sagens natur være en række andre spørgsmål, der skal belyses. Der er f.eks., hvordan de lokale risikovurderinger kan udarbejdes, og her er det vigtigt at notere sig, at der hverken i Danmark eller i andre lande er et fuldstændigt vidgrundlag om, hvordan pesticider bevæger sig i jordlagene. Desuden skal der ses på de juridiske aspekter og de økonomiske forhold.

Kl. 20.00

På den baggrund har jeg nu bedt Miljøstyrelsen om – og det er jo den rækkefølge, man bør gøre det i – at konsultere en bred kreds af interessenter. Ikke at sende det tilbage i udvalget igen, så man kan sidde og diskutere det, nej, nu at gå fremad og sige, at så skal vi have en bred kreds af interessenter inddraget – Fødevarerministeriet, landbrugsorganisationer, de kommunale organisationer, de grønne organisationer – for nu skal vi jo have indhentet alle de relevante synspunkter med henblik på en samlet vurdering af spørgsmålet.

Så sagde jeg faktisk i min afsluttende bemærkning: Når Miljøstyrelsens konsultation er gennemført og de nødvendige spørgsmål af teknisk, juridisk og økonomisk art er afklaret, vil jeg vende tilbage til udvalget vedrørende den endelige løsning.

Deri mener jeg altså ikke ligger, at vi nu pludselig siger, at der ingenting skal ske ved det her. Det er da den rigtige måde at gøre det på, et lille sluttet selskab, som er udmærket, med Miljøstyrelsen, GEUS og vandværksforeningerne. Når man så skal sige, at vi skal lave en model, og at vi skal til at finde ud af, hvordan det skal se ud, er det altså rigtigt, at man så tager hele den almindelige organisationsrække, som vi plejer, og siger: Nu får I en høring, og nu kan I få lov til at melde ind på, hvad jeres synspunkter er på det, og så samler vi det sammen.

Jeg kan godt forstå, at der er nogle, der mener, at det er en langvarig proces, men det er altså min klare opfattelse, at det er vigtigt, at vi får

spørgsmålet om en sprøjtefri zone grundigt belyst, før vi træffer de rigtige beslutninger:

Jeg vil bare understrege endnu en gang, at hvis nogle vil udlægge det, som om der ikke skal træffes beslutninger, så er det forkert. Det er meningen, ellers ville jeg jo have stoppet det dér. Det er det, jeg prøver på at sige til dem, der siger, at det her er inkonsekvent. Det ville jo have været inkonsekvent at stoppe det og så sige: Nu har vi så rapporten, og så holder vi, eller også så sender vi det tilbage igen til gruppen, og så kan I kigge lidt på det igen. Det er jo det diametralt modsatte, jeg har sagt, nemlig: Godt, nu kan jeg se anbefalingerne her, som siger, at vi skal lade være med at lave en generel beslutning om det, men derimod gå ind og sige, at det kan bruges i nogle tilfælde, og så få en hjemmel til det, få lavet et system, som juridisk virker. Det er det arbejde, som vi nu går i gang med, hvor man afklarer alle de ting.

Så må vi se til sidst, om vi kan blive enige om den model, der er der. Det er også min tanke, at der skal komme en model ud af det, men vi må bare finde ud af, hvad det så skal være for en. Det er klart, at det jo vil bero på de ting, som vi skal forhandle med hinanden. Men grunden til, at alle de parter nu bliver inddraget, er jo, at jeg vil sikre mig, at med det indspark, der kommer, kan ingen bagefter komme og sige, at det skulle de have haft indflydelse på. For der ligger altså noget jura i det her, vil jeg bare lige sige, det gør der – når man spørger folk – der ligger noget teknisk. Jeg er enig med hr. Jørn Jespersen i, at det også står i de afsluttende kommentarer, at man anbefaler, at man skal gå ind og lave en ordning.

Nu må vi se, og så tager vi selvfølgelig en snak om det.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Hvis nu meningen var, at der faktisk skulle ske noget, hvorfor etablerer ministeren så ikke det lovgrundlag, der giver en hjemmel til at lave de her beskyttelseszoner, som udvalget anbefaler, og sender lovforslaget i høring alle relevante steder, som man normalt gør med lovforslag, i stedet for at vælge en meget mere omstændelig procedure, hvor man nu vil inddrage alle mulige synspunkter og forhandle om dem og så på et eller andet tidspunkt vende tilbage til udvalget? Det kan da ikke betragtes som andet end at trække sagen i langdrag at undgå at træffe den beslutning, som udvalget anbefaler, og som de

af os, der gerne vil beskytte grundvand og drikkevand, beder om. Det var det ene spørgsmål.

Det andet er: Hvordan kan det være, at man på baggrund af, at det her udvalg fik den 1. august 2003 som tidsfrist, så efterfølgende har accepteret, at det først kom i december, hvorefter man undlader at distribuere det i Folketinget indtil dagen før behandlingen af forslaget? Hvorfor kom det først i går, når det er afleveret i december? Hvor længe vil det vare, før ministeren vender tilbage til udvalget?

Tre spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Hr. Jørn Jespersen siger, at vi jo kunne lave det som et lovforslag. Ja, altså et lovforslag, der er så kompliceret som det her, vil jo alligevel under ingen omstændigheder kunne blive fremsat før i næste folketingssamling, altså i efteråret 2004, og hvem ved, om vi når det.

Jeg kan kun sige, når vi diskuterer det her, at det netop hviler på et fagligt, sagligt grundlag, hvor man går ind og siger, at det altså har noget at gøre med, at vi skal finde ud af, hvordan de her strømme af pesticider er, når man skal gå ind og sige, at vi tilkendegiver et hjemmelsgrundlag. Vi skal da vide, hvad det er, vi giver los for, hvilke beslutninger man kan træffe.

Jeg tror også, at de fleste ved, når de ved, hvad min holdning er til drikkevand og urensset drikkevand, at jeg synes, at det skal vi få i gang. At begynde at byde på nu, hvornår jeg vender tilbage til udvalget, vil være rent gættteri. Det gør vi så hurtigt, vi overhovedet kan, i hvert fald har min melding til systemet været: Gå endelig i gang og sørg for at få tingene ordnet. Om, hvornår det bliver afleveret, og hvorfor, kan jeg kun sige, at jeg simpelt hen ikke ved, hvilken proces der har været her, men det er jo ikke noget, som vi overhovedet har nogen interesse i ikke kommer frem; det er vi vel enige om.

Kl. 20.05

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg tror, at de fleste, der måtte overvære denne debat, er i stand til at vurdere, hvorvidt det her er en syltekrukke fra ministerens side, eller om det er den hurtigste procedure, der kunne anvendes, hvis man virkelig havde en interesse i at beskytte vores drikkevand. Det kan folk godt selv høre.

Er det virkelig rigtigt, at miljøministeren slet ikke kan give et bud på, hvornår vi igen hører fra miljøministeren i den her sag? Er det helt umuligt at give et overslag over, hvor lang tid den her proces, man nu har sat i gang, vil tage, og hvad målsætningen er for, hvornår man vender tilbage? Det synes jeg miljøministeren må kunne svare på. Hvornår hører vi igen noget om denne her sag, hvor længe skal den ligge i hi og være parkeret?

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt): Jeg vil gerne sige til hr. Jørn Jespersen, at hvad folk får ud af den debat, de hører nu, må de jo selv om. Men jeg tror, hr. Jørn Jespersen fuldstændig undervurderer folks evne til at forstå. Når vi kommer med en pesticidhandlingsplan, der er langt mere ambitiøs, end hvad man har kunnet lægge frem før, og når man ser på de initiativer, der tages omkring drikkevand, varslingssystemet osv., der er langt mere ambitiøse, end det, der var på vej til at ske, før regeringen overtog det, så tror jeg godt, folk er fuldstændig klar over, at også på drikkevandsområdet – som på så mange andre områder – er den her regering langt mere ambitiøs med hensyn til miljøpolitikken.

Nu skal der ikke bringes en dårlig stemning ind på det her tidspunkt, men jeg synes simpelt hen, at det grænser til at være noget, som jeg synes er lige i overkanten, at man står her og siger, at det nok er en syltekrukke, trods det, at man får nøjagtig det modsatte at vide. Efter mine begreber vil man normalt sige, at det da er fornuftigt, at vi inddrager de mennesker, som skal påvirke det her.

Hr. Jørn Jespersen behøver da ikke at give befolkningen det indtryk, at et lovforslag om et så kompliceret stof ville kunne nå at blive fremsat i indeværende samling; vi vil da alligevel komme frem til efteråret 2004.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må indrømme, at jeg blev lidt forskrækket, da ministeren antydede, at det kunne være, at man ikke engang kunne nå at gennemføre det i næste folketingssamling. Det kan være, at jeg har hørt forkert; men hvis det virkelig kunne være tilfældet, at det så ikke kunne nå at blive gennemført i næste folketingssamling, og hvis det stadig væk på det tidspunkt er lykkedes regeringen at holde sig på benene, ja, så skal der til

at være folketingsvalg; så det, ministeren i virkeligheden var tæt på at fortælle Folketinget, var, at han ikke kunne garantere, at det her blev udmøntet i lovgivning i indeværende valgperiode.

Jeg håber, at jeg har hørt forkert, men sådan kunne det, ministeren sagde, i virkeligheden godt tolkes, og så synes jeg, at vi ligger meget langt fra det begreb, som hr. Torben Hansen var inde på, nemlig begrebet rettidig omhu.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Nej, sådan kunne det nemlig ikke tolkes, men det er måske sådan nogle indvendinger i miljødebatten, som får nogle ordførere fra regeringspartierne til lige at løfte stemmen lidt, for man bliver simpelt hen så træt af det; at der hele tiden skal være de her antydninger, trods det, at man sætter arbejdet i gang.

Hvis jeg ikke havde haft lyst til at sætte det her arbejde i gang, kunne jeg da bare have ladet være. Og så skal det nu udlægges, som om det nok ikke er noget, man er glad for – jamen så skrottede vi det da bare. Men det gør vi jo netop ikke, og derfor synes jeg, hr. Keld Albrechtsen skal lade være med de antydninger.

Jeg sagde bare, at det her da skal frem i et lovforslag, og man skal da ikke fortælle befolkningen, at det kunne vi nå i indeværende folketingsssamling frem til den 5. juni, når man tænker på, hvor kompliceret stof det er. Det skal vi da i alle tilfælde ind i næste folketingsssamling med, og derfor synes jeg, at den model, jeg vælger, er den rigtige, hvor man inddrager folk, og så når vi at komme frem til, at vi kan nå at fremsætte det forslag, som skal være det forslag, der skal bære det her igennem.

Så må vi se, om vi kan blive enige. Jeg synes faktisk, at det er en rigtig god model, og jeg tror også, at de partier, der udtrykte sig negativt, vil mene det samme under normale omstændigheder.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes ikke, at ministeren bidrog væsentligt til at afklare tidsforløbet, det må jeg sige. Men så vil jeg prøve at spørge på en anden måde. Vil ministeren være indstillet på, at vi aftaler et fornuftigt tidsforløb, hvor vi f.eks. aftaler, at ministeren kommer til Miljø- og Planlægningsudvalget om 2 måneder med et konkret forslag? Eller, hvis ministeren så på det tidspunkt mener, at han har nogle problemer, så redegør over for ud-

valget om de problemer, således at vi kan tage stilling til, om der kan nås at lave en lovhjemmel i indeværende folketingsssamling? Den mulighed synes jeg ikke vi bør fraskrive os.

Det er jo ikke rigtigt, som ministeren siger, at ministeren bare kunne have ladet være med at gøre noget. Hvis ministeren virkelig mener, at han bare kunne have ladet være med at gøre noget, er det jo en grænseløst uansvarlig tankegang. Jeg håber da ikke, at ministeren kunne overveje den tanke bare at sige: Jamen jeg kunne jo bare lade være med at gøre noget. Så jeg går ud fra, at det var en lapsus.

Kl. 20.10

Kunne vi ikke få en melding om, hvornår ministeren vil komme til udvalget og redegøre for denne her sag og få mulighederne for at få fremsat et forslag til lovhjemmel allerede i indeværende folketingsssamling?

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Det var lige præcis ingen lapsus. Det er nemlig det, jeg forsøger at fortælle hr. Keld Albrechtsen. Hr. Keld Albrechtsen tror, at det her kommer regeringen i tanke om på baggrund af hr. Keld Albrechtsen og hr. Jørn Jespersen: Det er en hel misforståelse. Det har vi besluttet at vi synes er en god idé, dem, der står bag ved det her. Jeg er bare nødt til at fortælle hr. Keld Albrechtsen, at nu skal vi få sat det her ind i det rigtige system. Vi har en interesse i det, og derfor går vi i gang med det.

Jeg vil ikke stå her og begynde at give bud på, hvornår det kommer. Det ville da også være helt uansvarligt, men enhver, der følger med i den her debat, ved jo, at det her er et højt prioriteret område, og at vi gør en ekstraordinær indsats på drikkevandsområdet, i forhold til hvad der er sket før. Så hvorfor skulle det da være sådan, at vi forsøgte at hindre at få et lovforslag frem? Det skal bare hvile på et fagligt, sagligt grundlag.

Jeg må sige til hr. Keld Albrechtsen, at nu er det jo ikke sådan, at hr. Keld Albrechtsen plejer at rådføre sig med miljøministeren om, hvornår miljøministeren bliver kaldt i samråd eller til orientering i udvalget, så det skal nok komme.

Jeg giver ingen bud på noget, for jeg har sagt én gang, at vi ikke vil stå og gætte. Det hviler på et fagligt, sagligt grundlag, men jeg har en interesse i, at det kommer så hurtigt, det kan, og det er også den opgave, mine folk har fået stillet i udsigt.

Formanden:

Hr. Mogens Nørgård Pedersen som ordfører.

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at vi Kristendemokrater gerne vil stå i den række af partier her i Folketinget, som vil sikre drikkevandet. Vi vil også sikre fremtiden. Vi vil også sikre, at der i det her land er mulighed for at have en fødevarerproduktion. Vi vil gerne være med til at begrænse pesticidforbruget, og derfor har vi også sammen med regeringen og Dansk Folkeparti indgået en pesticidhandlingsplan, som vi synes giver nogle strømpile i den rigtige retning. Man kan jo altid diskutere, om tingene er restriktive nok, men det er dog trods alt en skærpelse af det, der lå i den tidligere plan.

Når det gælder de konkrete forslag, er det ikke vores opfattelse, at ideen i B 67 med at fordoble afgifterne på pesticidforbruget er en god idé. Vi mener faktisk, at der langt hen ad vejen er et ansvarligt forbrug af pesticider; ikke forstået på den måde, at det ikke kunne nedbringes, og hvis der kommer ny viden frem, er det selvfølgelig vigtigt, at vi holder øje med det, men det skulle varslingsmetoderne også være med til, så derfor kan vi ikke stemme for B 67.

Når det så gælder B 69 om beskyttelseszoner, virker det på mig, som om de fleste partier er enige om, at det er et godt forslag, det er bare et spørgsmål om en tidsfrist på op til et halvt, måske nærmere et helt år. Alligevel vil vi sige, at når det gælder B 69, er vi positivt stemt over for det forslag, for vi mener faktisk, at der allerede på nuværende tidspunkt ligger så meget viden og information, at man godt kan tage fat på den problemstilling; også, fordi det er noget anderledes end det forslag, som var i sidste folketings-samling om de 300 m.

Når det gælder B 70 om sprøjtefri randzoner, er vi lidt mere i tvivl om, hvorvidt det er det rigtige at gøre, om det er konkret nok, og vi er også lidt i tvivl om problemets størrelse. Det, som vi gerne vil appellere til, og det ved jeg godt at man ikke kan lovgive om, er ansvarlighed. Vi mener faktisk, at de fleste, som bruger pesticider, har en stor ansvarlighed over for naboer og i det hele taget over for brug af pesticider. Med de opstramninger og informationer, som pesticidhandlingsplanen lægger op til, vil man også opleve den ansvarlighed i endnu højere grad.

Når det så gælder B 71, er det vigtigt for os, at vi hele tiden holder øje med udviklingen, hele tiden holder øje med, hvordan de her pesticider

virker i naturen. Vi har ikke fundet nogen anledning til, at glyfosat skal forbydes om foråret, men hvis vi bibringes ny viden, som kan indikere, at det er nødvendigt, så vil vi gerne være med til det. Men som det foreligger i dag, kan vi ikke stemme for B 71.

Kl. 20.15

Men overordnet set vil Kristendemokraterne også gerne vise ansvarlighed, ikke kun når det gælder naturen, men også når det gælder landbruget og landbrugets muligheder for at drive erhverv og fremskaffe fødevarer i vores land.

Formanden:

Så er det hr. Keld Albrechtsen som ordfører for forslagsstillerne.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil allerførst gerne takke Socialdemokratiet, SF og Det Radikale Venstre for en positiv og ansvarlig modtagelse af disse her fire forslag, der jo har det formål på væsentlige punkter at sikre den fremtidige beskyttelse af vores grundvand og dermed vores drikkevand.

Jeg vil jo nok sige, at regeringen hele dagen igennem for åben tv-skærm, gennem samtlige folketingsdebatter har vist, at den tilnærmelsesvis er ved at være totalt handlingslammet. Derfor har regeringsordførerne hele dagen benyttet en kombination af syge undskyldninger for ikke at ville gøre noget og polemiske, udokumenterede og forkerte påstande omkring vi andres politik. Det synes jeg gennemgribende har været stilen fra regeringsblokkens ordførere dagen igennem.

Det var desværre også det, fru Inge-Lene Ebdrup lagde ud med: en række forkerte fortolkninger af de forslag, vi havde fremsat, f.eks. påstanden om, at forslaget indebar en 300 m beskyttelseszone. Det blev klart belyst, f.eks. af hr. Torben Hansen, at hun dér tog fejl i sin udlægning.

Hvorfor begynder hun med den udlægning, som andre ordførere så følger op på? Jeg tror, det var, fordi hun godt ville bortlede opmærksomheden fra det forhold, at hun jo godt ved, at det faktisk er nødvendigt at indføre sådanne beskyttelseszoner, hvilken ministeren jo også har anerkendt, man har bare hos regeringspartierne det problem, at sagen nu står stille. Ministeren kunne i hvert fald ikke oplyse – det havde vi jo en længere ordveksling om – hvornår der sker noget. Og når vi så tager de forsinkelser af sagen i betragtning, der er sket hen over efteråret og

hele vejen hen over julen, også med at få det frem til Folketinget, så beder jeg om forståelse for, at vi i oppositionen kan være skeptiske over for, hvornår vi så ser nogle resultater.

Men jeg glæder mig da over, at der skjult bag alle disse forsøg på at kaste mudder i debatten dog trods alt alligevel var en erkendelse af, at her er et problem, og at ministeren også, selv om det skal vrides ud af ham med tænger, har erkendt, at der på et fagligt, sagligt grundlag skal gribes ind.

Så må vi bare sige, at vi fra vores side vil blive ved med at presse på ministeren. Ministeren har såmænd ret i, at hvis han ikke selv kommer til udvalget inden for en rimelig tidsfrist, så skal han nok blive kaldt over. Det tilsagn vil jeg også gerne give ministeren. Det vil være det, der kommer til at ske.

Jeg vil gerne takke for tilkendegivelser fra Kristendemokraterne om, at det er nødvendigt at etablere den lovhjemmel. Kristendemokraterne er jo med i den aftale om pesticidhandlingsplanen, men har altså alligevel tilkendegivet det synspunkt. Det synes jeg er et fremskridt.

Hr. Dohrmann havde, synes jeg, nogle fornuftige betragtninger omkring glyfosatforslaget, som jeg gerne vil følge op på. Hr. Dohrmann sagde, at det altså er nødvendigt at få undersøgt, om den er gal om foråret, for det er der jo meget, der tyder på. Og ministeren har jo ingen undersøgelser, der kan dokumentere, at det er i orden at hælde glyfosat ud på markerne om foråret. Det ved han jo faktisk ikke. Alligevel lader han det bare ske.

Det er jo derfor, at vi ud fra et forsigtighedsprincip har foreslået, at man stopper det også om foråret.

Jeg har fået den forklaring, at når man skal stoppe om efteråret, så er det jo, fordi det kan vaske ned, fordi der begynder at komme meget vand, og at jorden bliver våd. Men det er også tilfældet om foråret. Der er jorden altså også våd, for der regner det jo også en del, og derfor har jeg stillet ministeren det simple spørgsmål, at når regnen vasker det ned om efteråret, hvorfor vasker den samme regn det så ikke ned om foråret?

Kl. 20.20

Ministeren var naturligvis ude af stand til at besvare det spørgsmål, for det er jo ikke til at forklare nogen, hvorfor det skulle være ikkeskadeligt om foråret, når det er det om efteråret. Det er såmænd årsagen til, at vi har fremsat det her

forslag, for ellers er der jo ingen logik i det forbud, som ministeren har stillet.

Derfor vil jeg også godt spørge ministeren, om han er enig med hr. Jørn Dohrmann i, at det altså er nødvendigt at få gennemført den undersøgelse, sådan at vi kan få konstateret, om der rent faktisk er en sådan situation om foråret, så man er nødt til at gennemføre det forbud, som Enhedslisten her foreslår.

Så for to af forslagene vedkommende har der altså været en lidt større støtte end den, som også var tilkendegivet af SF, De Radikale og Socialdemokratiet, og det er jeg da glad for. Ministeren sagde jo også, at når vi nu skal til møde om vandmiljøplanen, må vi jo fremføre det synspunkt. Så må vi så håbe, at der hos de partier, der støtter regeringsblokken, er vilje til at gå ind i seriøse drøftelser om disse emner. Det håber jeg da.

Jeg synes bare, at den linje, som fru Inge-Lene Ebdrup lagde ud med her i sit ordførerindlæg, ikke var en linje, der gav anledning til vældig meget optimisme. Det var en videreførelse af den blokpolitik og den polemik, som hr. Eyvind Vesselbo og hr. Dohrmann ellers havde ført hele eftermiddagen. Men o.k., det får vi jo så at se, når de drøftelser går i gang. Nu har vi i hvert fald haft en indledende debat om det, og det vil jeg gerne sige tak for.

Der er heller ingen, der har kritiseret, at Enhedslisten har fremsat de her forslag, og det vil jeg også gerne sige tak for. Jeg synes, det har været fornuftigt, at vi havde den her debat, inden vandmiljøforhandlingerne går i gang, således at de ideer og muligheder, der ligger, har kunnet diskuteres grundigt igennem.

Jeg synes jo, at regeringen står med et kæmpe problem med hensyn til finansiering. Jeg havde en diskussion med hr. Dohrmann om det. Man siger, at man godt vil udlægge nogle arealer, hvor der ikke skal sprøjtes, men det står hen i det uvisse, hvem der skal betale. Vi synes ikke, det er acceptabelt, hvis det er forbrugerne, der fortsat skal betale, og at det er dem, der forurenar, der ikke skal betale.

Det er understreget meget tydeligt også fra SF's side og fra Socialdemokratiets side under debatten, at det ikke kan være rigtigt, at det er dem, det går ud over, som skal blive ved med at betale, mens de, der forårsager forureningen, ligefrem skal have støtte til at fortsætte med at forurene. Det er altså ikke en rimelig ordening, og derfor vil jeg godt bede hr. Dohrmann i den kommende uges tid, inden vi skal til at drøfte vi-

dere omkring vandmiljøet, at prøve at tænke over, hvor de penge skal komme fra. Hr. Dohrmann og jeg var jo enige om, at der skal sikres mere jord til økologisk dyrkning, der skal sikres mere jord, hvor der ikke bliver sprøjtet, og hvem skal så betale det? Det spørgsmål synes jeg ikke hverken regeringspartierne eller Dansk Folkeparti var i stand til at svare på.

Hr. Dohrmann sagde i sin tale, at der jo var en finansiering et eller andet sted, men det var en forholdsvis luftig påstand.

Vi har peget på et forslag, og så siger ministeren: Jamen det skal være en udgiftsneutral omlægning. Det vil jo så vise sig, hvad ministeren i virkeligheden mener med det, men ministeren ved jo godt, at pesticidgiften bliver udhulet. Så vi må jo se, hvad der ligger i begrebet udgiftsneutral. Der kunne jo godt ligge i det begreb, at afgiften blev genoprettet, og så vil det jo vise sig, hvor stor afstanden er i de drøftelser.

Hvis man bare lader det fortsætte, som det er nu, vil afgiften efterhånden nærmest forsvinde, og så vil det heller ikke være muligt at overføre de penge til økologisk jorddyrkning uden sprøjtemidler, som skal fremskaffes. Derfor er det nødvendigt, at der bliver foretaget en ændret finansiering, og jeg har altså ikke på nuværende tidspunkt kunnet se nogen bedre vej til det end at foretage en fordobling af pesticidafgiften.

Men selvfølgelig, hvis der er nogen, der kan finde bedre finansieringsforslag, så drøfter vi det da gerne. Det har jeg bare ikke umiddelbart kunnet se.

Kl. 20.25

Så jeg synes, at selv om vi har haft en hård dag her i Folketinget i dag, hvor vi har måttet opleve en aggressiv regering fuld af bortforklaringer og ansvarsfraskrivelser, en regering, der ikke har været i stand til at handle på noget afgørende punkt under den lange række af forslag, der har været fremsat, så er der jo ingen grund til at gå hjem i deprimeret stemning. Vi må holde modet oppe og alligevel prøve på at opnå, hvad der kan opnås under de herskende forhold. Det bliver ganske svært.

Vi vil gå til vandmiljøforhandlingerne med det udgangspunkt, at der skal ske forbedringer, både med hensyn til begrænsning af brugen af pesticider og af vandmiljøet i det hele taget. Med de ord vil jeg gerne sige tak for debatten.

Formanden:

Men ordføreren må gerne blive stående, for der er korte bemærkninger. Først fra fru Inger Støjberg.

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Nu bad hr. Keld Albrechtsen både undertegnede og hr. Dohrmann om at læse på lektien, inden vi sådan kom efter de her forslag. Så vil jeg bare gerne bede hr. Keld Albrechtsen om at læse »Hvem er hvem i Folketinget«.

Det, jeg egentlig gerne vil have opklaret her, er, om hr. Keld Albrechtsen erkender og vil tage sig af de vurderinger, der kommer fra Miljøstyrelsen. Det er nemlig sådan, at om forslaget med glyfosat om et forbud om foråret siger Miljøstyrelsen jo helt klart og tydeligt, at der er store forskelle på de forhold, der gør sig gældende om foråret og efteråret. Det er jo netop derfor, vi indførte at foretage et indgreb om efteråret og ikke om foråret.

Så mit spørgsmål er ganske enkelt, om hr. Keld Albrechtsen erkender og anerkender Miljøstyrelsens vurderinger?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg har altid den allerstørste respekt for Miljøstyrelsens arbejde, men problemet er jo, at Miljøstyrelsen mangler en undersøgelse af, hvad der rent faktisk sker om foråret. Det går jeg også ud fra at man er klar over i regeringen og i partiet Venstre.

Når jeg så har spurgt, om ikke naturforholdene minder om hinanden i efteråret og foråret derved, at der er en stor nedbørsmængde, samtidig med at man kører pesticider ud i store mængder – og det er vel Roundup først og fremmest, vi snakker om – er der så ikke en risiko for, at det siver ned? Og når det siver ned i efterårsperioden, hvis man kører det ud dér, ja, så må jeg indrømme, at min snusfornuft siger mig, at så gør det det nok også om foråret.

Når man så ikke kan komme med en undersøgelse, der dokumenterer, at det ikke er tilfældet, må jeg indrømme, at så betragter jeg det som en del af mit arbejde at bede ministeren om i det mindste at sørge for at fremskaffe den dokumentation eller også sørge for, at det bliver forbudt.

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Nu bliver der snakket snusfornuft her. Jeg tror nu nok, der er grænse for hr. Keld Albrechtsens snusfornuft lige på det her felt. Alene udtrykket, at der jo bliver »hældt« glyfosat ud eller Roundup ud om foråret og om efteråret.

Nu har anvendelsen af glyfosat primært været om efteråret alene af den årsag, at hvis det nu var sådan, at man – nu bruger jeg hr. Keld Albrechtsens udtryk – hælder glyfosat ud over markerne om foråret f.eks. på nyspiret korn, så går det simpelt hen ud. Så snusfornuften må jo standse et eller andet sted.

Det, jeg bare vil have hr. Keld Albrechtsen til fuldstændigt klart over for mig at konstatere, er, om hr. Keld Albrechtsen anerkender de vurderinger, der kommer fra Miljøstyrelsen? For Miljøstyrelsen siger jo klart og tydeligt, at man simpelt hen ikke kan sammenholde de ting, der gør sig gældende om foråret, og de ting, der gør sig gældende om efteråret, når det drejer sig om det her.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jo, men det bliver altså lidt af en gentagelse. Miljøstyrelsen mangler en undersøgelse af, hvad der rent faktisk sker om foråret. Det er rigtigt nok, at man har nogle betragtninger om, at der måske er nogle andre forhold om foråret. Det kan jo være en teori, som man så kan arbejde ud fra. Men en egentlig viden om, at det ikke siver ned i grundvandet om foråret, har vi jo ikke. Så har ministeren i hvert fald gemt den godt. Så det er problemet. Vi ved altså, at det evner at trænge ned, og jeg troede egentlig, vi var enige om, at hvis et giftstof siver ned i grundvandet, skal det forbydes.

Kl. 20.30

Vi siger bare: Når det siver ned på det ene tidspunkt, er der en stor risiko for, at det også siver ned på et andet tidspunkt, og når ministeren ikke kan dokumentere, at det ikke siver ned om foråret, synes vi, han skal forbyde det. Jeg kan ikke komme det nærmere, men det kaldes for-sigtighedsprincippet.

Formanden:

Det tillader tiden heller ikke.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg vil godt spørge hr. Keld Albrechtsen, hvad hr. Keld Albrechtsen vil gøre for at få et større træk på kontoen for pesticidfri dyrkning og økologisk drift, kan man vel kalde det.

Vi har set en tendens til, at der ikke er tilstrækkelig mange, der bruger den konto, og derfor vil jeg spørge hr. Keld Albrechtsen: Hvad nytter det, at vi får en konto, der er dobbelt så stor, når der alligevel ikke er flere, der søger om de penge? Så derfor, det, jeg vil spørge hr. Keld Albrechtsen om, er: Hvad har hr. Keld Albrechtsen af initiativer, som vil gøre, at vi får mere økologisk drift i Danmark?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det vil jeg gerne svare på. Det kan vi f.eks. få ved at lave beskyttelseszoner, hvor der er påbud om økologisk drift, og en anden mulighed kan være at give en bedre støtteordning. Det kan også være en mulighed at bruge penge i det offentlige til at indkøbe økologiske madvarer, så børnene kan få en økologisk madpakke. På den måde stimulerer man efterspørgslen og fremmer dermed en forøget omlægning til økologisk dyrkning. Der er mange metoder, men de fleste af disse metoder koster nogle penge. Det er dog ikke voldsomt store mængder penge, og de vil kunne skaffes med den fordobling af pesticidafgiften, som vi foreslår, i hvert fald i vid udstrækning.

Der er altså mange muligheder for at gøre det, og jeg vil da håbe, at hr. Dohrmann og Dansk Folkeparti vil være med til at overveje mulighederne. Jeg håber også, det er det, der ligger i hr. Dohrmanns spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jamen der er bare noget, jeg ikke rigtig forstår. Når man skal lave de zoner, som foreslås her, skal det være uden tilskud, og så bliver der jo ikke trukket nogen af pengene på kontoen, og derfor kommer man ikke af med dem.

Jeg savner nogle andre initiativer til, hvordan vi kan få mere økologisk drift i Danmark, så vi får fremmet det, vi gerne vil have, nemlig pesticidfri dyrkning. Jeg savner ligesom nogle flere konstruktive forslag til, hvordan vi kan få sat gang i den proces, for jeg håber da, hr. Keld Albrechtsen er enig i, at det er den forkerte vej, vi

går, når vi kan se, at der bliver færre og færre økologiske landmænd i Danmark.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Vi er jo enige om, at den udvikling skal vi have vendt, og derfor vælger jeg også at opfatte hr. Jørn Dohrmanns spørgsmål sådan, at vi skal sætte os ned og sammen finde ud af, hvordan vi kan sætte omlægningen i gang, så vi kommer op på det nødvendige niveau. Der mangler jo 50.000 ha i forhold til den tidligere målsætning.

Som jeg sagde før, kan det gøres på mange måder. Det kan gøres ved at give et direkte tilskud til omstilling, f.eks. i forbindelse med sprøjtefri zoner. Vi er meget fleksible i Enhedslisten, og vi vil gerne drøfte – også med regeringen – hvordan man kan tilskynde til det, om nødvendigt også med tilskud, hvis det er til økologisk drift. Vi er ikke doktrinære i Enhedslisten, vi vil gerne være fleksible og gå med i forhandlinger. Vi har også peget på, at man kan øge efterspørgslen efter økologiske produkter ved at genindføre den såkaldte madpakkeordning. Der er mange muligheder, og hr. Dohrmann kan jo også overveje nogle muligheder. Dem vil vi se meget positivt på, vil jeg da skynde mig at sige.

Jeg vælger altså her ved afslutningen af debatten at tage hr. Dohrmanns spørgsmål som udtryk for, at han her sidst på dagen har lagt den polemiske linje lidt på hylden og i stedet prøver at komme med noget lidt mere konstruk-

tivt. Hvis det er rigtigt tolket, er det da en glædelig afslutning på debatten.

Kl. 20.35

Hermed sluttede forhandlingen, og forslagene overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslagene til folketingsbeslutning henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 23. januar 2004, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvide til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 20.36